

Příprava projektových žádostí a následné vyúčtování transferů v obci Vlkoš

Eva Kroupová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva Kroupová**
Osobní číslo: **M14035**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Příprava projektových žádostí a následné vyúčtování transferů v obci Vlkoš**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši na téma transfery.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření obce Vlkoš se zaměřením na dotace.
- Analyzujte možnosti čerpání dotací a zaúčtujte všechny účetní případy, které souvisí s dotacemi.
- Navrhněte doporučení pro čerpání dotací obcí Vlkoš.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

GRUBER, Jonathan. Public finance and public policy. 3rd ed. New York: Worth Publishers, c2011, 700 s. ISBN 978-1-4292-1949-5.
KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015, 304 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
TAUER, Vladimír, Helena ZEMÁNKOVÁ a Jana ŠUBRTOVÁ. Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009, 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2017**

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 9. 5. 2017

Jméno a příjmení: EVA KROUPOVÁ

Kroupová
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na transfery poskytované obcím ze státního rozpočtu a Evropské unie s podrobnou analýzou přijatých transferů obcí Vlkoš v období 2014 - 2016. Cílem bakalářské práce je poukázat na to, že s dobře zvolenou dotační strategií je pro obce možné rychleji zlepšit životní podmínky obyvatel a to s významnou finanční podporou z národních zdrojů či evropských fondů. Teoretická část podává souhrnné informace o obcích, které jsou základní samosprávnou jednotkou státu. V praktické části jsou řešeny projekty, které byly v obci Vlkoš realizovány za podpory přiznaných transferů. Na základě zjištěných skutečností bylo obci navrženo zřízení nové pracovní pozice koordinačního, projektového a programového pracovníka. Dále doporučuji sledovat webové stránky jednotlivých ministerstev, kde jsou pravidelně aktualizovány programy jednotlivých dotačních výzev. Pro budoucí záměry obce jsem následně vyhledala vhodné dotační výzvy ze státního rozpočtu a dotací z Evropské unie v programovém období 2014 – 2020.

Klíčová slova: obec, rozpočet, transfery, účtování

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on transfers to municipalities from the state budget and the European Union, with a detailed analysis of accepted transfers by Vlkoš municipality in the period 2014 - 2016. The aim of the bachelor's thesis is to point out that with a well-chosen subsidy strategy it is possible for municipalities to improve the living conditions of the population more quickly with significant financial support from national sources or European funds. The theoretical part provides comprehensive information of the municipalities, which are the basic self-governing unit of the state. The practical part deals with projects, which were implemented in Vlkoš with the support of granted transfers. Based on the findings, to the municipality was proposed the establishment of a new position of coordinating, project and program worker. I also recommend monitoring of the website of each ministry, where programs of individual grant calls are regularly updated. For the future intentions of the municipality I subsequently searched for suitable subsidy calls from the state budget and subsidies from the European Union in the programming period 2014 - 2020.

Keywords: municipality, budget, transfers, accounting

Touto cestou si dovoluji poděkovat vedoucí bakalářské práce paní Ing. Milaně Otrusinové, Ph.D. za odborné vedení, vstřícné jednání a mnoho cenných rad a podnětů, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat paní Valerii Červinkové, účetní obce a starostovi Miroslavu Kroupovi, kteří mi na obecním úřadě poskytli odborné konzultace a potřebné účetní doklady a materiály pro praktickou část bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 OBEC	14
1.1 ZNAKY	14
1.2 ČLENĚNÍ OBCÍ	15
1.2.1 Členění obcí podle počtu obyvatel.....	15
1.2.2 Členění obcí dle činnosti.....	16
1.3 ORGÁNY OBCE	16
1.3.1 Zastupitelstvo	17
1.3.2 Rada obce	17
1.3.3 Starosta a místostarosta	17
1.3.4 Obecní úřad	18
1.3.5 Poradní a kontrolní orgány obce	18
1.4 HOSPODAŘENÍ OBCE.....	18
1.5 SPOLUPRÁCE MEZI OBCEMI.....	18
2 ROZPOČET	20
2.1 ROZPOČTOVÝ PROCES	20
2.2 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	21
2.2.1 Druhy třídění příjmů a výdajů.....	22
3 TRANSFERY	23
3.1 DRUHY DOTACÍ	23
3.1.1 Běžné dotace	24
3.1.2 Kapitálové dotace.....	24
3.1.3 Účelové dotace	24
3.1.4 Neúčelové dotace	25
3.1.5 Nárokové dotace.....	25
3.1.6 Nenárokové dotace.....	25
3.1.7 Mimořádné dotace.....	25
3.2 POSKYTOVATELÉ DOTACÍ.....	26
3.2.1 Města a obce.....	26
3.2.2 Dotace ze státního rozpočtu	26
3.2.3 Dotace ze státních mimorozpočtových fondů.....	26
3.2.4 Dotace od krajů	26
3.2.5 Dotace z Evropské unie.....	26
4 PROCES OD ZVEŘEJNĚNÍ VÝZVY AŽ PO ZAÚČTOVÁNÍ DOTACE	29

4.1	VÝZVA	29
4.2	ŽÁDOST	29
4.3	PŘÍJEM ŽÁDOSTÍ	29
4.4	HODNOCENÍ ŽÁDOSTI	30
4.5	UZAVŘENÍ SMLOUVY O POSKYTNUTÍ PODPORY	30
4.6	FINANČNÍ VYPOŘÁDÁNÍ.....	30
4.7	REALIZACE PROJEKTU	30
4.8	MONITOROVÁNÍ PROJEKTU.....	31
4.9	UDRŽITELNOST PROJEKTU	31
4.10	ÚČTOVÁNÍ DOTACÍ	31
4.10.1	Zákon o účetnictví	31
4.10.2	Vyhláška č. 410/2009 Sb.....	32
4.10.3	České účetní standardy.....	32
4.10.4	Typické příklady účtování transferů	32
4.10.4.1	Účtování s povinností finančního vypořádání – příjemce transferu ...	32
4.10.4.2	Účtování bez povinnosti finančního vypořádání – příjemce transferu	33
4.10.4.3	Účtování zahraničního transferu – příjemce	33
4.10.4.4	Účtování s povinností finančního vypořádání – poskytovatel	34
4.10.4.5	Účtování transferů bez finančního vypořádání – poskytovatel.....	34
4.10.4.6	Účtování průtokového transferu – zprostředkovatel	34
II	PRAKTICKÁ ČÁST	36
5	OBEC VLKOŠ.....	37
5.1	OBEC VLKOŠ A MIKROREGION MOŠTĚNKA.....	39
5.2	OBEC VLKOŠ A MAS PARTNERSTVÍ MOŠTĚNKA	39
5.3	ZÁKLADNÍ INFORMACE O OBCI VLKOŠ	40
5.4	ORGÁNY OBCE	40
5.4.1	Zastupitelstvo obce Vlkoš	40
5.4.2	Rada obce	41
5.4.3	Obecní úřad	42
5.4.4	Starosta.....	42
5.4.5	Poradní a kontrolní orgány obce	42
6	ROZPOČET OBCE VLKOŠ	44
6.1	ROZPOČTOVÁ SKLADBA	45
6.2	INFORMACE O ÚČETNÍCH METODÁCH A OBECNÝCH ÚČETNÍCH ZÁSADÁCH	46
6.3	DOKLADY.....	47
6.4	ZŘIZOVATEL PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	47
6.5	VÝKAZY	47
7	DOTACE.....	48

7.1	INFORMACE O DOTACÍCH.....	48
7.2	VÝBĚR DOTAČNÍHO TITULU.....	48
7.3	PODÁNÍ ŽÁDOSTI O DOTACI	48
7.4	PRAVIDLA PRO PŘIZNÁNÍ DOTACE	49
7.5	VÝBĚR ZHOTOVITELE	49
7.6	REALIZACE PROJEKTU	50
7.7	VYÚČTOVÁNÍ DOTACE.....	51
7.8	PŘEHLED PŘIZNANÝCH DOTACÍ OBCE VLKOŠ	51
7.8.1	Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2016.....	51
7.8.2	Přehled přiznaných dotací obce Vlkoš v roce 2015	52
7.8.3	Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2014.....	54
7.9	PŘEHLED POSKYTNUTÝCH TRANSFERŮ OBCÍ VLKOŠ	55
7.9.1	Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2016	55
7.9.2	Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2015	55
7.9.3	Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2014	56
7.10	MALÉ OBCE A DOTACE	56
8	ÚČTOVÁNÍ DOTACÍ	58
8.1	NEINVESTIČNÍ PŘIJATÉ TRANSFERY Z VŠEOBECNÉ POKLADNÍ SPRÁVY STÁTNIHO ROZPOČTU – POLOŽKA 4111	58
8.2	OSTATNÍ NEINVESTIČNÍ PŘIJATÉ TRANSFERY ZE SR – POLOŽKA 4116	58
8.3	NEINVESTIČNÍ PŘIJATÉ TRANSFERY OD KRAJŮ – POLOŽKA 4122	59
8.4	NEINVESTIČNÍ PŘIJATÉ TRANSFERY ZE SR V RÁMCI SOUHRNNÉHO DOTAČNÍHO VZTAHU – POLOŽKA 4112	59
8.5	PRŮTOKOVÝ TRANSFER PŘES OBEC PRO PO	59
8.6	PŘÍSPĚVEK ZÁKLADNÍ ŠKOLE A MŠ VLKOŠ, PO	60
8.7	INVESTIČNÍ PŘIJATÝ TRANSFER ZE SR – POLOŽKA 17928	60
8.8	POSKYTNUTÉ TRANSFERY K VYPOŘÁDÁNÍ	61
9	ZÁVĚREČNÉ NÁVRHY A DOPORUČENÍ	62
	ZÁVĚR	67
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	68
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM TABULEK.....	73

ÚVOD

Tématem mojí bakalářské práce je strategie obce Vlkoš v oblasti čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie, státního rozpočtu a Olomouckého kraje.

Téma jsem zvolila z důvodu, že obec Vlkoš připravila řadu projektových záměrů, kterým byla přiznána finanční podpora z těchto dotačních titulů. V rámci čerpání dotací z EU se tato obec zařadila v uplynulém plánovacím období mezi nejúspěšnější samosprávné celky podobné velikosti v Olomouckém kraji.

Moje bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části se budu věnovat funkci obce, jako základního článku územní samosprávy. Dále se zaměřím na obec jako ekonomický subjekt. Podrobněji vymezím skladbu rozpočtu, transfery poskytnuté obcím z veřejných prostředků a souhrn činností, které jsou nezbytné pro hospodaření obcí. V oblasti dotací seznámím čtenáře s celým procesem od zveřejnění výzvy, podání žádosti a realizaci projektu se závěrečným vyúčtováním dotace, včetně monitorování projektu po dobu jeho udržitelnosti. V této části budou také uvedeny typické příklady účtování jednotlivých transferů.

Také upozorním na jisté problémy, které dotační politika státu obcím přináší a to z důvodu, že dotace jsou pro obce stále aktuální téma. I když je dotačních titulů již přes 500, tak stále v mnohých oblastech schází vhodné dotační programy na investice do základní infrastruktury a to zejména v malých obcích. Žadatelé také v dostatečném časovém předstihu neznají termíny, podmínky a pravidla dotačních výzev. Dalším problémem je pro malé obce stanovení podmínky, že společně s žádostí o dotaci musí žadatel předložit projektovou dokumentaci ve stupni pro stavební povolení. Tyto obce nemají volné finanční zdroje na vyhotovení několika projektových dokumentací, které mohou založit do zásobníku projektů a průběžně je aktualizovat.

V praktické části se detailně zaměřím na obec Vlkoš. Stručně představím základní informace o této obci, obecním úřadě, zastupitelstvu, sestavování rozpočtu a používaných účetních metodách. Následně čtenáře seznámím s postupem obce při snaze získat pro svůj projektový záměr dotaci. Konkrétně se budu zabývat analýzou přiznaných dotací obci Vlkoš v letech 2014 - 2016. V poslední části se zaměřím na zaúčtování jednotlivých druhů dotací podle platné účetní legislativy a v souladu s rozpočtovou skladbou, která je pro každou obec závazná.

Cílem této práce je předání zkušeností a to hlavně malým obcím s čerpáním dotací z evropského a státního rozpočtu. Měla by poukázat na prospěšnost aktivní dotační politiky samospráv, která může vést při výběru a využití vhodných dotačních titulů k výraznému posílení příjmové stránky rozpočtu a následné realizaci finančně nákladných projektů.

Pro svou analýzu jsem zvolila obec, která je mým bydlištěm a můj otec zde zastává po čtvrté volební období funkci starosty. Z toho důvodu jsem se již jako studentka střední školy postupně seznamovala s problematikou těchto transferů. Bylo to v rámci méj aktivní účasti na přípravě projektových žádostí o poskytnutí dotace, do kterých byla zapojena veřejnost a poté na obecním úřadě, kde jsem také absolvovala svou odbornou praxi. V prázdninovém období to bylo zase v rámci výpomoci na obecním úřadě s administrativou, kde jsem se také postupně seznamovala s vedením účetnictví.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat čerpání a následné účtování transferů v obci Vlkoš se zaměřením na období 2014 – 2016. Po vyhodnocení analýzy vypracuji návrhy a doporučení pro obec Vlkoš, které povedou k efektivnějšímu čerpání dotací z fondů Evropské unie a státního rozpočtu. Provedená analýza, návrhy a doporučení mohou být návodem pro starosty a členy zastupitelstev malých obcí, kteří doposud žádnou koncepci k čerpání dotací nemají.

V rámci přípravy bakalářské práce se postupně seznámím s jednotlivými dokumenty obce, které se vztahují k čerpání jednotlivých transferů, účetními doklady a hospodařením.

Na podkladě zjištěných údajů provedu analýzu procesu transferu od podání žádosti, až po jeho zaúčtování. Analýza bude prováděna pomocí interních dokladů, které budou porovnány s platnou legislativou.

Pro vypracování návrhu jednotlivých doporučení, které povedou k efektivnějšímu čerpání dotací a hospodaření obce bude nutné se seznámit s plánem obnovy a rozvoje obce v příštích letech.

Pro dosažení cílů budou využity tyto metody:

- Literární rešerše - bude sloužit k vypracování teoretické části. Jejím cílem bude seznámit čtenáře se základními pojmy, které bude práce obsahovat.
- Analýza a syntéza - bude aplikovaná v praktické části. Bude informovat o hospodaření obce a analyzovat celý proces související s transfery.
- Indukce a dedukce - tato metoda bude součástí závěrečného doporučení, které povede k efektivnějšímu hospodaření obce.
- Pozorování - tato metoda bude další součástí práce. V průběhu psaní bakalářské práce budu mít možnost nahlížet do účetnictví a také využívat interní materiály.
- Nestandardizovaný rozhovor - je kvalitní technikou sběru dat. Metoda rozhovoru poskytne náhled nad hospodařením a čerpáním dotací v obci Vlkoš. Pro získávání podrobnějších informací provedu ústní rozhovor s účetní a starostou obce.
- Nestandardizované pozorování - metoda bude využita v praktické části. Jelikož už dříve jsem na obci vypomáhala a plnila odbornou praxi, mám představu o běžném chodu úřadu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

Obec je základním článkem územní samosprávy a také je samostatným právním subjektem, který je vymezen hranicí obce. V České republice máme celkem 6 280 obcí. Další obec dle právní úpravy může vzniknout sloučením dvou nebo více obcí, které spolu sousedí nebo oddělením místních částí obce. V případě odtržení vlastní katastrální území musí mít alespoň 1 000 obyvatel a je k němu nutné vyjádření vlády. Odtržení je možné pouze na základě výsledků místního referenda. Obec je také samostatným ekonomickým subjektem, hospodaří s majetkem jak s hmotným, tak i s nehmotným, je správcem obecních a veřejných záležitostí, vydává obecně závazné vyhlášky a také může být zřizovatelem obecní policie a neziskových organizací. Z hlediska samosprávy patří do dvouступňového systému, který je členěn na obce a kraje. Obec se řídí vyhláškou 410/2009 Sb. a také zákonem 128/2000 Sb. o obcích. Je základním územně samosprávným společenstvím občanů a zároveň veřejnoprávní korporací, která vlastní majetek a pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. (Káňa, 2014, s. 52; Provazníková, 2015, s. 27)

1.1 Znaky

Každá obec má své vlastní území, občany, funkci a název. (Káňa, 2014, s. 52)

Území – každá obec se rozkládá na jednom nebo více katastrálních území, které najdeme v územních plánech obce. Každé území v České republice je součástí území nějaké obce. (Česko, 2016c)

Občané – se mohou podílet na záležitostech obce přímo nebo nepřímo. Přímo, např. dobrovolnou činností v komisích, účastí v místním referendu, nebo účastí na veřejných schůzích. Nepřímo, např. prostřednictvím volených zástupců do zastupitelstva obce, nebo dobrovolnou prací v různých komisích. Občané obce jsou osoby, které mají na území obce trvalý pobyt, nebo to mohou být i osoby s čestným občanstvím, ale také právnické osoby se sídlem v obci. Mezi občany se také řadí fyzické osoby s přechodným pobytem a vlastníci nemovitostí na území obce. Občan obce, který dosáhl věku 18 let má právo volit a právo být volen do zastupitelstva obce, hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se na zaasedání zastupitelstva obce k projednávaným věcem, vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce, nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu obce a také může podávat návrhy a připomínky orgánům obce. (Česko, 2016c; Káňa, 2014, s. 52; Peková, 2011, s. 341)

Funkce – plní funkce v tzv. přenesené a samostatné působnosti.

Přenesená působnost neboli státní znamená, že obec vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem o obcích. Svěřené činnosti jsou vykonávány obcí, ale jsou v této čin-

nosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy nebo krajskými úřady. Můžeme zde zařadit například evidenci obyvatel, vedení matriky a také nařízení obce, které musí být vždy v souladu s platnou legislativou. (Káňa, 2014, s. 53; Peková, 2011a, s. 346)

Samostatná působnost neboli samosprávní znamená, že obec může sama rozhodovat o určitých záležitostech, má své vlastní pravomoci, které jsou upraveny zákonem, spravuje záležitosti občanů obce prostřednictvím svých zvolených orgánů. Podle zákona o obcích zde řadíme např. hospodaření obce se svým majetkem, vydávání obecně závazných vyhlášek, sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce. (Káňa, 2014, s. 54; Peková, 2011a, s. 346)

Název - vystupuje svým jménem v právních záležitostech také má svůj znak a vlajku.

Snahou každé obce je její rozvoj a samostatné spravování svých záležitostí. (Káňa, 2014, s. 54)

1.2 Členění obcí

Obce jsou územní celky, které dělíme dle dvou kritérií (dle počtu obyvatel, dle činnosti úřadů). (Káňa, 2014, s. 53)

1.2.1 Členění obcí podle počtu obyvatel

Obec - je základním geografickým útvarem pro sídla občanů s odlišným počtem obyvatel. Patří zde vesnice, obec, městys, město, okresní město, krajské město, statutární město a také hlavní město Praha. (Káňa, 2014, s. 53)

Vesnice – je obec s malým počtem obyvatel. Typické pro vesnici je, že se jedná o malou uliční síť s nízkopodlažní zástavbou a vysokým podílem zeleně. Některé vesnice jsou i místními částmi města. (Káňa, 2014, s. 53)

Městys – je historický titul. Významově a velikostně jde to typ obce stojící mezi městem a vesnicí. Pro tuto kategorii není žádné zákonné kritérium. Obec, která se chce stát městysem, musí požádat předsedu poslanecké sněmovny. Na základě žádosti, předseda poslanecké sněmovny stanoví, jestli se obec městysem stane a zároveň určí den, od kterého dne bude obec používat označení městys. V minulosti se jednalo o sídla, kde se konaly týdenní a dobytčí trhy. (Balík, 2009, s. 20; Česko, 2016c; Káňa, 2014, s. 53)

Město – je sídelní, geograficky vymezený útvar. Mezi charakteristické znaky města řadíme velkou hustotu obyvatel a více katastrálních území. Většina obyvatel pracuje v průmyslu a službách. Způsob života obyvatel je spíše neosobní a účelový. Je zde také větší koncentrace sociálně-patologických jevů (zločinnost, kriminalita). Výkon správy realizuje měst-

ský úřad v přenesené nebo rozšířené působnosti. Aby se obec stala městem, musí mít alespoň 3000 obyvatel. (Balík, 2009, s. 21; Káňa, 2014 s. 53)

Okresní město – je sídlem okresu a sídlem správních orgánů, které vykonávají působnost na území okresu. Často také v okresních městech sídlí další státní orgány, které mají ve svém názvu slovo „okresní“, ale již s okresy nemají nic společného a jejich působnost se nemusí vždy shodovat s celým územím okresu. (Balík, 2009, s. 21; Káňa, 2014 s. 53)

Statutární město – je město, jemuž status přiznává zákon. Vyhláškou statutárního města jsou zřízené městské obvody a městské části. Každé statutární město má několik katastrálních území a je spravováno magistrátem města. (Balík, 2009, s. 21; Káňa, 2014 s. 53)

Krajské město – je sídlem samosprávného krajského úřadu a sídlem krajských státních institucí. Krajskými městy jsou Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Praha, Ústí nad Labem a Zlín. (Asociace krajů ČR)

Hlavní město Praha – má status přiznaný zvláštním Zákonem č. 131/2000 Sb. o Hlavním městě Praze. Praha je obcí, městem, statutárním městem, krajským městem a také hlavní městem. Praha se člení na 10 městských obvodů, 22 správních obvodů a 57 samosprávných městských částí. (Káňa, 2014, s. 53)

1.2.2 Členění obcí dle činnosti

Obec a obecní úřad s výkonem správy v základním rozsahu – plnění základní samosprávné funkce s malým počtem obyvatel, obvykle s jedním katastrálním územím. Obecní úřad má jednoduchou organizační strukturu a nezřizuje odbory.

Obec a obecní úřad s výkonem správy přenesené působnosti – přenesení pravomocí státu na státní samosprávu.

Obec a obecní úřad s výkonem správy rozšířené působnosti – výkon správy na území vlastní obce a i dalších okolních obcí. Nejčastěji se jedná o následující agendy: evidence obyvatel, vydávání cestovních a osobních dokladů, evidence motorových vozidel, živnostenské oprávnění, státní správa lesů aj. (Káňa, 2014, s. 54)

1.3 Orgány obce

Mezi nejdůležitější orgány obce patří zastupitelstvo, starosta, místostarosta, rada obce a poradní a kontrolní orgány. (Česko, 2016c)

1.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je kolektivní orgán, volený občany na dobu čtyř let. Členem zastupitelstva musí být občan České republiky, starší 18 let. Počet členů zastupitelů závisí na počtu obyvatel a také rozloze každé obce. Jednání zastupitelstva jsou vždy veřejná. Zastupitelstvo stanovuje program rozvoje obce a rozpočet obce, schvaluje zřízení příspěvkových organizací, schvaluje obecně závazné vyhlášky, čestné občanství, bezúplatné převody peněžních prostředků, je zřizovatelem obecní policie a integrovaného záchranného systému v obci. Funkce člena zastupitelstva je veřejná a každý člen na začátku prvního zasedání obce musí složit slib České republice, že svou funkci bude vykonávat svědomitě, v zájmu obce a zároveň i v zájmu spoluobčanů. Uvolnění členové zastupitelstva mají právo na odměnu, která je vyplácena z rozpočtu obce měsíčně nebo po skončení funkčního období. Neuvolněným členům zastupitelstva je poskytována měsíční odměna, která musí být vyměřena v souladu s právními předpisy. (Česko, 2016c)

1.3.2 Rada obce

Je výkonným orgánem, který podléhá obecnímu zastupitelstvu a předkládá mu zprávy o své činnosti. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je vždy lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo má méně než 15 členů. Jednání rady obce jsou neveřejná. Obecní rada zabezpečuje hospodaření obce, stanovuje plat starostovi a místostarostovi, řídí činnost komisí, kontroluje činnost orgánů, ukládá sankce a pokuty, projednává připomínky a petice občanů. V obci, kde se rada nevolí, vykonává všechny funkce starosta obce. (Česko, 2016c; Káňa, 2014, s. 55; Peková, 2011a, s. 351)

1.3.3 Starosta a místostarosta

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek (jedná s občany a zastupuje obec při jednáních) a je odpovědný zastupitelstvu obce. Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce a také za včasné přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, svolává zastupitelstvo, připravuje a vede schůze, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci, podepisuje obecní vyhlášky a může pozastavit usnesení obecní rady. Funkční období je stanoveno na 4 roky. Starosta může být uvolněný, nebo neuvolněný. Místostarosta zastupuje starostu v době, kdy je nepřítomen. (Káňa, 2014, s. 55; Peková, 2011a, s. 351)

1.3.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), zaměstnanci obce a také tajemník, je-li tato funkce zřízena. Obecní úřad může být rozdělen na jednotlivé úseky činnosti, které určí rada obce. Obecní úřad plní úkoly, které mu přidělilo zastupitelstvo nebo rada obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a také vykonává přenesenou působnost. (Česko, 2016c)

1.3.5 Poradní a kontrolní orgány obce

Výbory – jsou zřízeny zastupitelstvem. Předkládají návrhy zastupitelstvu a scházejí se dle potřeby. V každé obci musí být zřízen finanční a kontrolní výbor. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a dodržování právních předpisů. Počet členů výborů je vždy lichý a musí být alespoň tříčlenný. Funkci nemůže vykonávat starosta, místostarosta a jiní členové zabývající se hospodařením obce. Za své činnosti odpovídá každý výbor zastupitelstvu obce. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva. (Česko, 2016c; Káňa, 2014, s. 53)

Komise – je výkonný orgán obce a počet členů a skladba nejsou stanoveny. Počet komisí závisí na počtu obyvatel, na působnosti obecní samosprávy a dalších aspektech obce. Obce zřizují komise např. kontrolní, mandátovou, kulturní, poradní a mnoho dalších. Své náměty a stanoviska předkládají radě obce. (Česko, 2016c)

1.4 Hospodaření obce

Obce musí svůj majetek využívat účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly. O rozvoj svého majetku je každá obec povinna se zajímat a pečovat. Obce musí svůj majetek chránit před poškozením, zničením, odcizením či zneužitím. Obec vede účetnictví dle zákona o účetnictví. Každý rok musí požádat příslušný krajský úřad o přezkoumání hospodaření dané obce za uplynulý kalendářní rok. (Česko, 2016c)

1.5 Spolupráce mezi obcemi

Obce mohou vzájemně spolupracovat. Každá obec má právo být členem dobrovolného svazku obcí, které vznikají převážně z důvodu ochrany a prosazování společných zájmů. Svazky obcí jsou právnické osoby, které vedou účetnictví dle zákona o účetnictví. Předmětem činnosti svazku obcí jsou úkoly v oblasti školství, sociální péče, kultury, cestovního ruchu, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a také se zabývají správou majetku obcí, různých fondů, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Hospodaření dobrovolného svazku obcí musí být také každoročně přezkoumáno místním krajským úřadem, stejně jako hospodaření každé obce.

Občané obcí sdružených ve svazku obcí, kteří dosáhli věku 18 let, se mohou účastnit zasedání orgánů svazků obcí, nahlížet do spisů a také podávat písemné návrhy orgánům svazku obcí. Rovněž se mohou vyjadřovat k rozpočtům a k závěrečnému účtu dobrovolného svazku obcí a to buď písemně, nebo ústně na zasedáních. (Česko, 2016c)

2 ROZPOČET

Obec je samostatným ekonomickým subjektem, který hospodaří s finančními prostředky na základě schváleného rozpočtu. Rozpočet je decentralizovaný peněžní fond, který zabezpečuje financování obecní politiky a dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Pro veřejný rozpočet je typické to, že ti co do něho přispívají, nerozhodují o tom, kde budou jeho peníze převážně z daní použity. Tyto peněžní prostředky jsou nenávratné a nedobrovolné. Je to roční bilance, základní finanční plán a hlavně důležitý nástroj komunální (municipální) politiky obce. V rozpočtovém plánování se stále více klade důraz nejen na roční rozpočet, ale i na rozpočty na kratší období. U víceletých rozpočtových výhledů (prognóz) je důležitý soulad s rozpočtovými pravidly územních rozpočtů, jelikož každý rozpočet ovlivňuje účetnictví dané obce a následnou finanční kontrolu. (Káňa, 2014, s. 58; Peková, 2011a, s. 404; Provazníková, 2015, s. 51; Sedmihradská, 2015, s. 7)

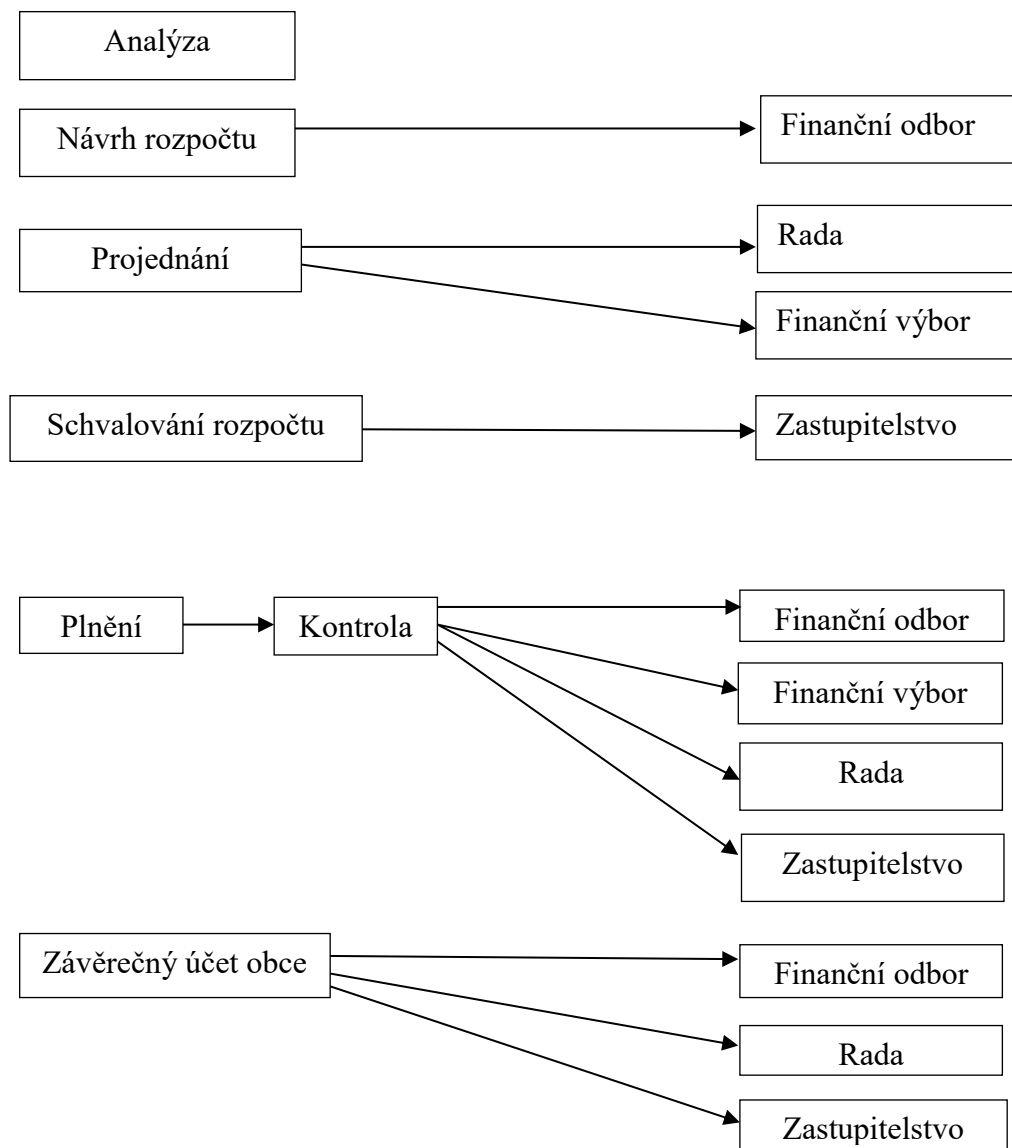
Rozpočty mohou být vyrovnané, přebytkové nebo deficitní. Pokud příjmy jsou vyšší, než výdaje mluvíme o přebytkovém rozpočtu. V případě, že příjmy jsou nižší, než výdaje jedná se o deficitní rozpočet. Každý deficitní rozpočet přispívá k růstu státního dluhu. (Gruber, 2011, s. 13)

2.1 Rozpočtový proces

Je to souhrn činností, které jsou nezbytné pro řízení hospodaření územně samosprávného celku v určitém rozpočtovém období.

Rozpočtový proces, který zahrnuje všechny etapy rozpočtového procesu, trvá většinou 1,5 roku. Na přípravě návrhu rozpočtu se začíná zpravidla pracovat již od září. Rozpočtový proces můžeme rozdělit do 7 etap. Patří zde: analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období, sestavení návrhu rozpočtu, projednání a schválení rozpočtu zastupitelstvem, kontrola plnění, přehled o skutečném plnění rozpočtu (sestavení závěrečného účtu obce), následná kontrola a aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

U sestavování rozpočtu musí být vždy dodržena rozpočtová zásada publicity, jelikož rozpočty obcí stejně jako závěrečné účty jsou veřejnou záležitostí. Rozpočet je vždy projednáván na veřejných schůzích zastupitelstva, které jsou veřejné a také je zveřejněn na úřední desce obce a na jejich webových stránkách. (Peková, 2011a, s. 407; Provazníková, 2015, s. 63)

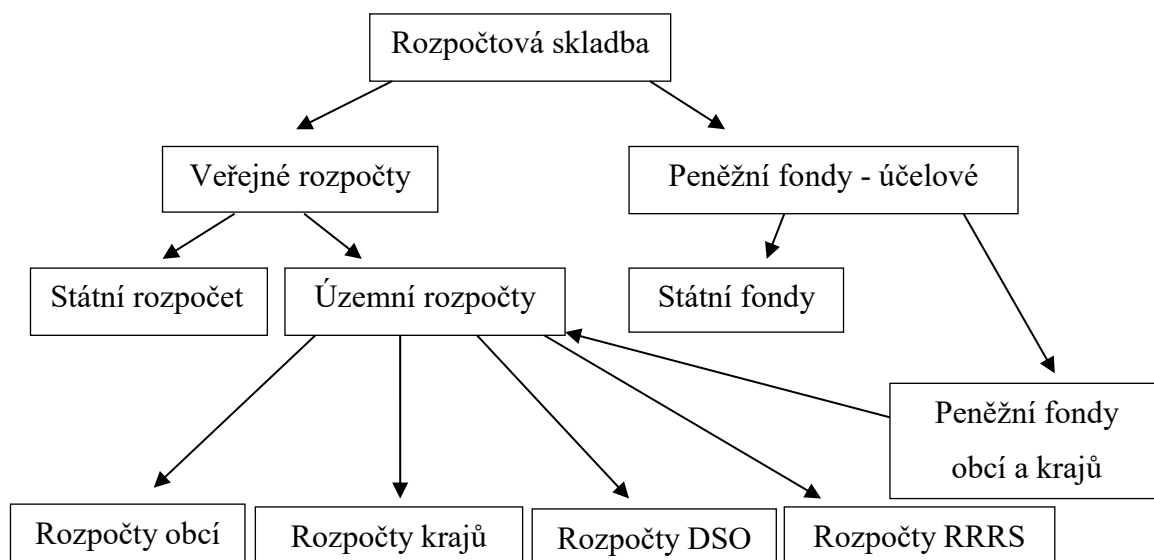

Obrázek 1: Fáze rozpočtového procesu

Vlastní zpracování dle literatury Provaníkové (2015, s. 64)

2.2 Rozpočtová skladba

V oblasti veřejných rozpočtů je rozpočtová skladba jeden ze základních účetních předpisů. Je to vlastně předem dohodnutý standard třídění příjmových a výdajových operací ve veřejném sektoru. Rozpočtová skladba nás informuje o hospodaření s veřejnými prostředky obcí na úrovni celku. Pro druhové třídění se využívá čtyřmístný číselný kód v rámci jednotlivých tříd. Správné zařazení do číselných kódů je důležité pro konsolidační třídění. V rozpočtové skladbě se zohledňují 3 základní hlediska třídění. Hledisko kapitální – to vyjadřuje okruh působnosti a odpovědnosti daného subjektu, kde se uskutečňují peněžní operace, hledisko druhové – jeho cílem je sledovat peněžní příjmy, výdaje a financující operace. (Provaníková, 2015, s. 102)

Obrázek 2: Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v ČR

Vlastní zpracování dle literatury Pekové (2011a, s. 403)

2.2.1 Druhy třídění příjmů a výdajů

Rozpočet obce se skládá z příjmových a výdajových položek. Příjmy závisí na počtu obyvatel dané obce. (Balík, 2009, s. 33; Provažníková, 2015, s. 102)

Příjmy jsou nenávratná inkasa a tvoří je převážně dotace ze státního rozpočtu, dotace z krajského rozpočtu, transfery, vlastní příjmy, místní poplatky, pokuty a ostatní příjmy z vlastních zdrojů. Do příjmů se neřadí vypůjčené peněžní prostředky např. půjčky, úvěry, nenávratné výpomoci, přijaté splátky z dříve poskytnutých půjček apod. Příjmy dělíme na vlastní příjmy (běžné i kapitálové) a přijaté dotace. (Káňa, 2014, s. 158; Peková, 2011a, s. 411)

Výdaje představují nenávratné platby a poskytnuté nenávratné půjčky. Mezi základní výdaje obce patří náklady na základní školství, náklady na místní komunikace 1. – 4. třídy, náklady na veřejné služby, náklady na činnost obecního a místního významu. Do výdajů nemůžeme zahrnovat úmor jistiny úvěrů, splátky dluhopisů, nákup akcií a dluhopisů za účelem zhodnocení dočasně volných finančních prostředků. (Káňa, 2014, s. 158; Peková, 2011a, s. 411)

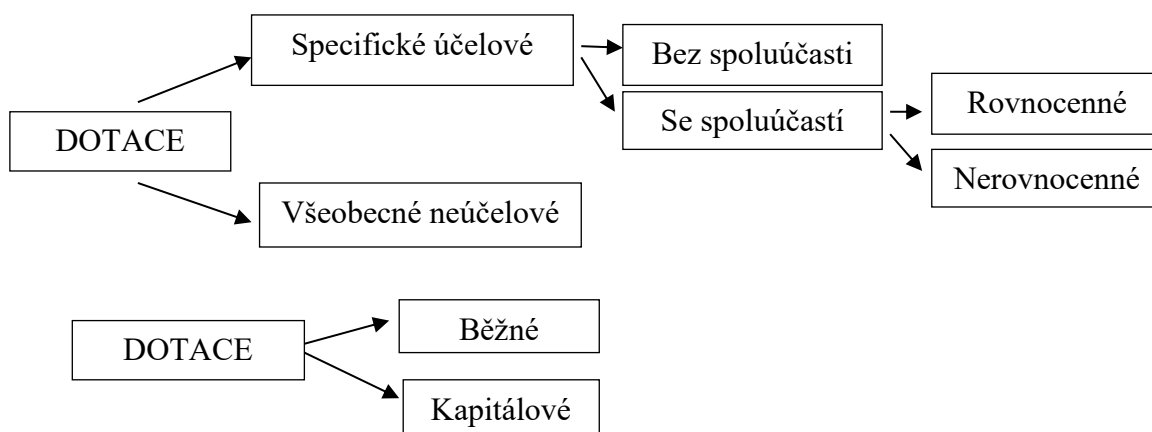
3 TRANSFERY

Podle českého účetního standardu č. 703 se transferem rozumí poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty (dotace, příspěvky, granty, dávky, nenávratné finanční výpomoci, peněžní dary, apod.), včetně prostředků ze zahraničí.

Mezi transfery můžeme zařadit daňové výnosy, správní poplatky, pokuty, penále a dotace zřizovatele na pořízení dlouhodobého majetku poskytnuté příspěvkovým organizacím, prostřednictvím jejich zřizovatele (obce).

Poskytovatel je subjekt, který poskytuje transfer příjemci dle svého rozhodnutí nebo na základě dohody. Příjemce použije transfer na úhradu svých závazků, nebo k nákupu aktiv. Zprostředkovatel je vybraná účetní jednotka, která může přijmout i poskytnout průtokový transfer. O průtokovém transferu rozhoduje vybraná účetní jednotka v přenesené působnosti, nebo jeho výše už je stanovena poskytovatelem. Za těchto okolností účetní jednotka musí převést dotaci příjemci. (Peková, 2011b, s. 129; Provažníková, 2015, s. 135)

3.1 Druhy dotací

Obrázek 3: Financování měst, obcí a regionů

Vlastní zpracování dle literatury Provažníkové (2015, s. 87)

Dotace jsou důležitý příjem do rozpočtu obce. Dle zákona č. 218/2000Sb., o rozpočtových pravidlech o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se dotací rozumí peněžní prostředky ze státních finančních aktiv nebo Národních fondů poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.

Obcím v České republice jsou převážně vypláceny dotace účelové, a to jak běžné (financování provozu), tak kapitálové (investiční). Tyto dotace mají zajišťovat určitý standard v poskytování veřejných statků.

3.1.1 Běžné dotace

Jedná se o neinvestiční dotace, které tvoří zhruba 90 % poskytnutých dotací obcím ze státního rozpočtu. V zákoně o státním rozpočtu České republiky jsou přesně definována kritéria a dotační tituly. Mezi běžné dotace patří dotace na výkon státní správy, dotace na výkon zřizovatelských funkcí (tyto dotace nepodléhají finančnímu vypořádání, proto je někdy sporné zda se jedná o účelovou dotaci). Ostatní dotace jsou účelové a musí být přesně zaúčtované. Všechny dotace jsou nejdříve vyplaceny krajům a pak jsou dále rozdělovány jednotlivým obcím. Pokud je obec z celé části nevyčerpá, musí být nevyužitá část vrácena do státního rozpočtu. Běžnými dotacemi jsou například dotace na místa v domovech důchodců a příspěvky na školství. Mohou se označovat i jako měkké projekty. (Peková, 2011a, s. 138; Provazníková, 2015, s. 136; Tauer, 2009, s. 32)

3.1.2 Kapitálové dotace

Jedná se o investiční dotace, které tvoří okolo 10 % dotací ze státního rozpočtu. Tyto dotace jsou schvalovány jednotlivě v rámci státního rozpočtu a na rozdíl od běžných jsou neplánované. Aby mohla obec na tuto dotaci dosáhnout, nesmí dluhový ukazatel služby obce překročit 30 %. Kapitálové dotace nejsou dotacemi pravidelnými a nemusí na ně mít nárok každá obec. Patří zde například dotace na výstavbu a obnovu zdravotních a školských zařízení. Někdy tyto dotace bývají označovány jako tvrdé projekty. (Provazníková, 2015, s. 141; Tauer, 2009, s. 32)

3.1.3 Účelové dotace

U těchto dotací je přesně stanoveno, na jaký účel musí být použity, a proto jsou často označovány jako „specifické dotace“. Účelové dotace musí být vždy přesně zaúčtované a také jasně prokazatelné, na co byly peněžní prostředky použity. V případě, že by dotace byla použita na jiný účel, musela by obec celou finanční částku vrátit a zaplatit i případnou sankci za porušení pravidel. (Peková, 2011b, s. 130)

Účelové dotace jsou poskytovány formou podmíněné a nepodmíněné dotace.

- **Podmíněné dotace** – jsou spolufinancovány příjemcem dotace. Spoluúcast je většinou vyjádřena procentem. Podmíněné dotace jsou rovnocenné, nebo nerovnocenné. U rovnocenných je vždy poskytnuta dotace ve výši 50 % a druhá polovina ná-

kladů je hrazena příjemcem dotace. U nerovnocenných dotací poskytovatel vždy požaduje po příjemci dotace, aby se z větší nebo z menší části podílel na spolufinancování. (např. dotace bude přiznána ve výši 60 % a spoluúčast bude tvořit 40 % na krytí nákladů)

- **Nepodmíněné dotace** – zde není vyžadována žádná spoluúčast příjemce dotace. Občas tyto dotace jsou doprovázeny neefektivním ekonomickým chováním příjemců. (Peková, 2011b, s. 130)

3.1.4 Neúčelové dotace

Tyto dotace se často označují jako globální či všeobecné. Není zde přesně vymezen účel, na který byly poskytnuty. O využití těchto prostředků rozhodne zastupitelstvo obce a vždy se musí snažit, aby byly tyto dotace efektivně rozděleny. Specifickým druhem těchto dotací jsou tzv. „blokové dotace“, které jsou poskytovány na určitou skupinu potřeb, ale v účetnictví je nelze přesně zachytit. Jsou to například dotace na školství. (Peková, 2011b, s. 129)

3.1.5 Nárokové dotace

Na tyto dotace obce mají automaticky nárok, dostávají je pravidelně a nemusí o ně každoročně žádat. (Provazníková, 2015, s. 136)

3.1.6 Nenároková dotace

U nenárokových dotací musí obec o tuto dotaci zažádat a pro schválení musí splnit určitá kritéria. Jelikož je rozsah dotačních titulů omezen, musí obec počítat s tím, že všem zájemcům nebude vyhověno. Nenárokové dotace jsou poskytovány od ministerstev. (Provazníková, 2015, s. 136)

3.1.7 Mimořádné dotace

Ze státního rozpočtu jsou územním rozpočtům poskytovány v průběhu roku a mají neinvestiční i investiční charakter. Představují použití rezerv státního rozpočtu dle nařízení vlády, nebo vyplývají z rozpočtových změn. Skladba těchto dotací je pro každý rok jiná. V roce 2013 byly tyto dotace vypláceny na likvidaci následků povodní. (Peková, 2011, s. 482; Provazníková, 2015, s. 136)

3.2 Poskytovatelé dotací

3.2.1 Města a obce

Města a obce nemusí vyhlašovat dotační programy. Dle výše vlastního rozpočtu stanoví, jak budou podporovat různé aktivity a rozvoj obce. (Káňa, 2014, s. 41)

3.2.2 Dotace ze státního rozpočtu

Významné pro každou obec, jsou dotace vyplácené v rámci souhrnného finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí, jelikož tvoří čtvrtinu jejich příjmů. Tyto dotace jsou běžné a investiční. Přidělování dotací ze státního rozpočtu je přesně definováno v zákoně o státním rozpočtu České republiky na daný rok. Jednotlivá ministerstva každoročně vyhláší dotační programy dle svých oblastí působnosti. (Káňa, 2014, s. 41; Provazníková, 2015, s. 137)

3.2.3 Dotace ze státních mimorozpočtových fondů

Tyto dotace jsou většinou účelové a kapitálové. Nejčastějším poskytovatelem těchto dotací je Státní fond životního prostředí, který poskytuje finanční prostředky obcím na investice s ekologickým záměrem. Státní fond rozvoje bydlení podporuje výstavbu bytových jednotek. Ze Státního fondu infrastruktury jsou financovány opravy a údržba komunikací. Každý z fondů vyhlašuje své dotační programy průběžně během roku. (Provazníková, 2015, s. 136)

3.2.4 Dotace od krajů

V rámci samostatné působnosti, mohou kraje vyhlašovat dotační programy. Mohou například podporovat rozvoj cestovního ruchu, který financují přerozdělením dotace ze státního rozpočtu, obnovu venkova, životního prostředí a vzdělávání. Konkrétní dotační programy vyhlašuje každý kraj zvlášť. Kraj také často působí jako zprostředkovatel při poskytnutí dotací ze státního rozpočtu. (Provazníková, 2015, s. 136)

3.2.5 Dotace z Evropské unie

Podstatnou částí dotací, které se poskytují obcím, jsou dotace vyplácené ze strukturálních fondů a Kohezního fondu prostřednictvím Národního fondu. U těchto dotací je vyžadováno spolufinancování ze strany územních samospráv a jsou vypláceny až po realizaci daného projektu. Jsou přísně účelové a mohou být kapitálové i běžné. (Provazníková, 2015, s. 136) Díky vstupu České republiky do Evropské Unie, můžeme čerpat prostředky ze strukturálních fondů a Fondů soudržnosti. Oproti minulému období, které trvalo od roku

2007 – 2013 bude naší zemi přidělen menší objem finančních prostředků. Avšak nemůžeme říci, že tyto finanční prostředky jsou zanedbatelné. Pro nové programové období, které již je v plném proudu, bude pro naši zemi celkem k dispozici přibližně 667,7 mld. Kč. Programové období 2014 - 2020 je již třetí sedmiletý cyklus, prostřednictvím kterého se Evropská unie snaží plnit svou politiku soudržnosti. Snahou Evropské unie je převážně splnění cílů, které si stanovila ve strategii EU 2020 a to především snižování sociálních a ekonomických nerovností mezi státy a regiony (tzv. politika soudržnosti). S čerpáním finančních prostředků z Evropské unie je spjata složitá administrativa a celková zdlouhavost. (Provazníková, 2015, s. 145; Strukturální fondy EU)

V České republice v tomto programovém období je možno čerpat z těchto **strukturálních fondů**:

- Fond soudržnosti (FS) 6,25 mld. EUR
- Evropský sociální fondu (ESF) 3,43 mld. EUR
- Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) 11,94 mld. EUR
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) 2,3 mld. EUR
- Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) 0,03 mld. EUR

Regionální operační programy

Každý ROP byl zřízen samostatně regionální radou příslušného orgánu soudržnosti. Regionální operační programy se snažily pokrýt několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení rozvoje a zároveň zvýšení atraktivity pro případné investory.

V rámci cíle konvergence (sbližování) bylo pro období 2007 - 2013 připraveno celkem sedm regionálních operačních programů, které byly zaměřeny na celé území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy.

- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Střední Morava
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Severozápad

Regionální operační programy podporovaly: dopravní dostupnost a obslužnost, rozvoj území, regionální rozvoj podnikání a rozvoj cestovního ruchu. Směřovaly k řešení problémů v jednotlivých regionech, podporovaly potenciál daného území a přispívaly tak k jeho vyváženému rozvoji. (Tauer, 2009, s. 21; Strukturální fondy EU)

Operační programy Praha byly zaměřeny na konkurenceschopnost Prahy a to zejména na zkvalitnění městského prostředí, zlepšení dopravních a telekomunikačních služeb, zvyšování zaměstnanosti a také integraci vyloučených skupin obyvatelstva.

- OP Praha Konkurenceschopnost
- OP Praha Adeptabilita (Tauer, 2009, s. 21)

Integrovaný regionální operační program

Pro programové období 2014 - 2020 bude mít Česká republika přibližně k dispozici z evropských fondů 20,5 mld. EUR. Ministerstvo pro místní rozvoj bylo pověřeno plněním úkolů v Integrovaném regionálním operačním programu. IROP, oproti minulému programovému období připravil pouze osm tematických operačních programů. Dva speciální v oblasti rybnářství a zemědělství, pět programů přeshraniční spolupráce, dva programy národní spolupráce a programy mezinárodní spolupráce.

(Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2016)

Poskytování dotací má i řadu nevýhod. Mezi hlavní nedostatky můžeme považovat složitost současného systému. Podmínky pro poskytování dotací jsou netransparentní a to zejména při přidělování nenárokových a kapitálových dotací, které jsou často o silnějším lobbismu, nebo na základě politických konexí. Tento problém by mohlo pomoci zevšeobecnění kritérií a stanovení jednoznačných pravidel pro investiční projekty. Další nevýhodou je to, že obce nemohou v dlouhodobém horizontu plánovat investice, jelikož záměry ústřední vlády nejsou předvídatelné alespoň na období dvou až tří let. (Provazníková 2015, s. 142)

4 PROCES OD ZVEŘEJNĚNÍ VÝZVY AŽ PO ZAÚČTOVÁNÍ DOTACE

Celkový proces dotací je časově zdlouhavý a zahrnuje spoustu nutných úkonů.

4.1 Výzva

Výzva obsahuje informace pro žadatele, které jsou vždy doplněny příručkou pro žadatele a případné příjemce. Tyto informace jsou přesně definované a každá odchylka mimo tyto hranice znamená vyřazení projektu ze soutěže.

Každá výzva musí obsahovat: identifikační údaje výzvy, definici hlavních cílů, definici oprávněných příjemců podpory, definici oprávněných aktivit projektu, určení místa realizace projektu, formu podpory, dobu trvání, specifikaci uznatelných nákladů, důležité termíny, způsob výběru projektů, přehled požadovaných příloh, kontakty a také příručku pro žadatele a příjemce. (Tauer, 2009, s. 93)

4.2 Žádost

Každý projekt je přesně vymezený konkrétním projektovým záměrem, který je podrobně popsán v projektové žádosti. Každá žádost musí být předkládána jak v elektronické, tak v tištěné podobě. Nutností je také přiložení povinných a nepovinných příloh. Náležitosti, které má projekt obsahovat, jsou konkrétně popsány ve výzvě k předkládání projektových žádostí. Důležitou roli při zpracování projektových žádostí hraje čas. Se zpracováváním projektové žádosti je dobré začít hned po vyhlášení výzvy a práci si po jednotlivých kapitolách rozdělit a přidělit úkoly členům týmu na jejich vypracování. V případě, že se žadatel rozhodne využít externího dodavatele, musí trvat na přesném časovém harmonogramu zpracování dané projektové žádosti. Žádost musí být vždy schválena zastupitelstvem obce. (Tauer, 2009, s. 98)

4.3 Příjem žádostí

Aby projektová žádost mohla být vůbec zařazena do procesu hodnocení, musí být splněna podmínka včasného a správného předložení. Přesný termín ukončení příjmu žádostí je uveden ve výzvě. Žádost mohou žadatelé zaslat poštou či odevzdat osobně. Některé výzvy však vyžadují osobní odevzdání. Při přijetí žádosti je každé žádosti přiděleno registrační číslo. (Tauer, 2009, s. 113)

4.4 Hodnocení žádosti

V první řadě musí žádost splňovat kritéria přijatelnosti. Pokud je daná žádost nesplňuje, je automaticky vyloučena z dalšího hodnocení. Po splnění kritérií přijatelnosti je kontrolována formální stránka žádosti. Po úspěšných prvních dvou fázích kontroly přichází na stranu hodnocení žádosti z pohledu věcného. Projektové žádosti hodnotí komise, nebo minimálně dva na sobě nezávislí individuální hodnotitelé, kteří musí rozhodovat nestranně a důvěryhodně. Každá projektová žádost je bodově ohodnocena a projekty jsou seřazeny dle dosažených bodů. (Tauer, 2009, s. 115)

4.5 Uzavření smlouvy o poskytnutí podpory

Úspěšné absolvování hodnotícího projektu představuje pouze první etapu života projektu. Bude následovat náročnější část projektu a tou je jeho realizace, kde se zhodnotí, jak dobře byl projekt připraven. Aby mohlo dojít k realizaci příslušného projektu, musí být sepsána smlouva, ve které je přesně uveden den zahájení a ukončení projektu. Povinností příjemce je zřízení samostatného účtu a vedení účetnictví o této akci odděleně (často se využívá analytika). (Tauer, 2009, s. 117)

4.6 Finanční vypořádání

Reálně sestavený rozpočet je předpokladem úspěšného projektu. Příjemci dotace mohou přijímat zálohy na schválený projekt. Zálohový mechanismus je využíván u vzdělávacích projektů, ale i u obecně prospěšných investičních projektů. Při proplácení již uskutečněných výdajů používá příjemce dotace své zdroje. Tento způsob financování je složitější než zálohový mechanismus a vyžaduje dostatek volných finančních prostředků na předfinancování jednotlivých etap projektu, což nejčastěji obce řeší přijetím úvěru. Nevýhodou je, že k úvěru jsou spjaty úroky, které jsou pro příjemce dotace nákladem. (Tauer, 2009, s. 103)

4.7 Realizace projektu

Základním předpokladem pro úspěšnou realizaci projektu je efektivní fungování projektového týmu. Od začátku projektu musí být sjednány jednotlivé procesy uvnitř projektu. V případě realizace složitějších a větších projektů je dobré vymezit pracovní skupiny, v jejichž kompetenci budou jednotlivé části projektu. Důležitým faktorem je také komunikace mezi jednotlivými členy týmu. (Tauer, 2009, s. 120)

4.8 Monitorování projektu

Povinností příjemce je průběžné sledování a sběr informací z realizace daného projektu. Monitorovací zpráva je formulář, do kterého se periodicky zaznamenávají informace o průběhu projektu. Monitorovací zpráva je buď průběžná, nebo závěrečná. Po celou dobu projektu je nutná kontrola a reporting. (Tauer, 2009, s. 122)

4.9 Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu je doba, po kterou musí příjemce dotace udržet výstupy jeho projektu po dobu 5 let ode dne ukončení projektu. Při nesplnění povinností udržitelnosti může být část, nebo celá část dotace vrácena poskytovateli dotace. (Tauer, 2009, s. 89)

4.10 Účtování dotací

Účtování dotací vychází ze základního zákona, kterým je zákon o č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění. Obce se řadí mezi vybrané účetní jednotky, proto je pro ně závazná vyhláška č. 410/2009 Sb., která doplňuje zákon o účetnictví a také české účetní standardy. (Česko, 2014)

4.10.1 Zákon o účetnictví

V § 1 odstavci 3 je uvedeno, že tento zákon slouží k zajišťování účetních záznamů pro potřeby státu. Cílem je získání účetních informací od vybraných účetních jednotek, kterými jsou organizační složky státu, dobrovolné svazky obcí, územně samosprávné celky (obce a kraje), Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny.

Zákon o účetnictví vymezuje rozsah, způsob a požadavky na vedení účetnictví aby byla zajištěna jeho průkaznost a bylo možné předávání potřebných údajů státu pro jeho potřeby.

V § 36 je uvedeno, že vybrané účetní jednotky se vždy musí řídit českými účetními standardy a nesmí se od nich v žádném případě odchýlit. Důležitý je zde soulad mezi jednotlivými vybranými účetními jednotkami a tím pádem zajištění větší míry srovnatelnosti účetních závěrek. (Česko, 2016b)

Prostřednictvím novely, která nabyla účinnosti 1. 1. 2010, bylo stanoveno, že územně samosprávné celky musí vést účetnictví a sestavovat výkazy v plném rozsahu. (Schneiderová a Nejezchleb, 2012, s. 19)

4.10.2 Vyhláška č. 410/2009 Sb.

Tato vyhláška upravuje výkazy k sestavování účetní závěrky. Součástí účetní závěrky je rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o finančních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. V příloze této vyhlášky jsou uvedeny jejich přesné vzory.

Další částí vyhlášky je obsahové vymezení jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Je zde vymezeno jaké položky mohou vybrané účetní jednotky zařadit do dlouhodobého majetku, do zásob, jaké fondy může jednotka zřídit nebo jaké má používat jednotlivé účty nákladů a výnosů.

V poslední části najdeme směrnou účtovou osnovu vybraných účetních jednotek a účetní metody, kterými by se měli řídit. (Česko, 2014)

4.10.3 České účetní standardy

S účtováním dotací souvisí český účetní standard č. 703 – Transfery. Transfer můžeme považovat za nadřazený pojem dotacím. Mezi transfery neřadíme pouze dotace, ale také granty, příspěvky, finanční výpomoci a peněžní dary.

Cílem Českých účetních standardů je stanovení standardu pro používání účetních metod jednotlivých vybraných účetních jednotek a také vymezení pojmů a postupů pro dosažení srovnatelnosti mezi účetními jednotkami.

Standardy přesně vymezují jednotlivé rozvahové, nákladové a výnosové účty, které účetní jednotky používají a vymezují i postupy účtování o transferech.

Transfery mohou být provozní nebo investiční. Typickým příkladem provozních transferů je například financování voleb a kulturních akcí. Investiční transfer slouží příjemci k pořízení dlouhodobého majetku. (Česko, 2016a)

4.10.4 Typické příklady účtování transferů

4.10.4.1 Účtování s povinností finančního vypořádání – příjemce transferu

Neinvestiční transfer:

1. Zaúčtování zálohy, která přišla obci na BÚ	231/374
2. Čerpání neinvestičního transferu	346/672
3. Zúčtování zálohy	374/346
4. Případné inkaso doplatku	231/346
5. Případná vratka zálohy	374/231
V případě zpochybnění výše transferu před okamžikem vypořádání	388/672
Zaúčtování transferu ke dni vypořádání	346/388

Investiční transfer:

1. Zaúčtování zálohy, která přišla obci na BÚ	231/374
2. Čerpání investičního transferu	346/403
3. Zúčtování zálohy	374/346
4. Případné inkaso doplatku	231/346
5. Případná vratka zálohy	374/231
V případě zpochybnění výše transferu před okamžikem vypořádání	388/672
Zaúčtování transferu ke dni vypořádání	346/388

Použité účty:

231 - Bankovní účty samosprávných celků, 346 – Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi, 374 – Krátkodobé přijaté zálohy na transfery, 388 – Dohadné účty aktivní, 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku, 672 – Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů

4.10.4.2 Účtování bez povinnosti finančního vypořádání – příjemce transferu**Neinvestiční transfer:**

1. Předpis pohledávky z titulu poskytnutého transferu	346/672
2. Přijetí transferu na BÚ	231/346
V případě, že transfer věcně a časově nesouvisí s příslušným obdobím	346/384

Investiční transfer:

1. Předpis pohledávky z titulu poskytnutého transferu	346/403
2. Přijetí transferu na BÚ	231/346
V případě, že transfer věcně a časově nesouvisí s příslušným obdobím	346/384

Použité účty:

231 – Bankovní účty samosprávných celků, 346 – Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi, 384 – Výnosy příštích období, 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku, 672- Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů

4.10.4.3 Účtování zahraničního transferu – příjemce**Neinvestiční transfer:**

1. Zaúčtování pohledávky do podrozvahy v okamžiku podání žádosti	913/999
2. Příjem transferu	231/672
3. Zrušení podrozvahy	999/913

Investiční transfer:

1. Zaúčtování pohledávky do podrozvahy v okamžiku podání žádosti	913/999
--	---------

2. Příjem transferu	231/403
3. Zrušení podrozvahy	999/913

U těchto transferů mohou vznikat kurzové rozdíly.

Použité účty:

231 – Bankovní účty samosprávných celků, 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku, 913 – Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů, 999 - Vyrovňovací účet k podrozvahovým účtům

4.10.4.4 Účtování s povinností finančního vypořádání – poskytovatel

1. Zaúčtování závazku do podrozvahy v okamžiku přiznání žádosti	999/916
2. Poskytnutí transferu z BÚ	373/231
3. Vypořádání transferu	572/349
1. Zúčtování zálohy	349/373
2. Případná úhrada doplatku	349/231
3. Zrušení podrozvahy	916/999
4. Případná vratka zálohy	231/373

V případě zpochybnění výše transferu před okamžikem vypořádání 572/389

Zaúčtování transferu ke dni vypořádání 389/349

Použité účty:

231 – Bankovní účty samosprávných celků, 349 – Závazky k vybraným místním vládním institucím, 373 – Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery, 389 – Dohadné účty pasivní, 572 – Náklady vybraných místních vládních institucí, 915 – Ostatní krátkodobé podmíněné závazky z transferů, 999 - Vyrovňovací účet k podrozvahovým účtům

4.10.4.5 Účtování transferů bez finančního vypořádání – poskytovatel

1. Předpis závazku	572/349
2. Poskytnutí transferu z BÚ	349/231

Použité účty:

231 – Bankovní účty samosprávných celků, 349 – Závazky k vybraným místním vládním institucím, 572 – Náklady vybraných místních vládních institucí

4.10.4.6 Účtování průtokového transferu – zprostředkovatel

1. Příjem průtokového transferu na BÚ	231/375
2. Poskytnutí průtokového transferu	375/231

Použité účty:

231 – Bankovní účty samosprávných celků, 375 – Zprostředkování krátkodobých transferů

(Interní materiál – Metodika)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 OBEC VLKOŠ

Nejstarší písemná zpráva o vsi Vlkoš pochází z roku 1294, kdy původní majitelé darovali polovinu Vlkoše klášteru na Velehradu. Další písemné záznamy v zemských deskách prokazují, že ves byla majetkově dále rozdělena a kromě velehradského kláštera náležela část pánům z Kravař a další část zase vladyckému rodu z Prusenovic.

V průběhu historie se majitelé jednotlivých částí Vlkoše velmi často měnili, docházelo k dohodám o jejich prodeji, předání správy, ale také získání majetku násilným způsobem.

V obci bývala dřevěná tvrz, o které je sice první písemná zmínka až z roku 1374, ale zřejmě svoji funkci plnila daleko dříve. Stála uprostřed vesnice v blízkosti kostela a byla téměř celá zničena za husitských válek. Další válečná pohroma postihla Vlkoš v období třicetileté války, kdy došlo švédskými vojsky k drancování majetku, krádežím peněz, potravinových zásob a vypálení téměř celé vesnice. Také další válečné události v následujících stoletích negativně ovlivnili životy obyvatel vesnice. Stávající památník uprostřed obce postavený na počest vlkošským rodákům, kteří padli v období I. a II. světové války je toho důkazem.

V roce 1951 došlo ke sloučení obce Vlkoš se sousední samostatnou obcí Kanovsko, jejíž zastavěnou část odděloval od Vlkoše jen místní potok. Podle archivních pramenů bylo Kanovsko v roce 1261 darováno duchovní vrchnosti, tehdejšímu olomouckému biskupovi a správu vykonávalo biskupské panství v Kroměříži. Další důležité dějinné události v historii Kanovska jsou podobné jako obce Vlkoš. Možná i z těchto důvodů žili od nepaměti obyvatelé dvou těsně sousedících obcí spíše ve vzájemné shodě, která dospěla až v dohodu o sloučení dvou samostatných obcí pod jeden samosprávný celek. Sloučení obou obcí nebylo nikým zpochybněno ani po změně politických poměrů v 90. letech minulého století, kdy se stovky jiných „násilně sloučených obcí“ začaly zpětně domáhat své původní samostatnosti.

Obec Vlkoš leží v rovinném terénu v oblasti Hané v nadmořské výšce cca 200 m a její katastrální území měří 895 ha. Z důvodu úrodných polí je krajina výrazně poznamenána intenzivní zemědělskou činností. Mimo rozsáhlých lesních masívů v západní části území obce je mezi obdělávanými poli jen ojedinělá vegetace. Územím obce protékají jen místní vodoteče a v krátkém úseku tvoří hranici katastrálního území obce řeka Moštěnka, která při povodňových stavech ohrožuje záplavovou vodou hlavně místní část obce Kanovsko.

Obec Vlkoš je součástí Olomouckého kraje. Svou okrajovou polohou v rámci krajského uspořádání tvoří jižní část území obce hranici se Zlínským krajem, ale také okresy Přerov a Kroměříž.

Hlavním spádovým střediskem je pro obyvatele obce okresní město Přerov, které je vzdáleno 8 km. Je přirozeným centrem regionu a místem, kde převažují dojížděky za prací, do škol a zdravotnických zařízení. Obyvatelé také využívají větší nabídky služeb, nákupních možností, kulturního vyžití a sportovních akcí.

Magistrát města Přerova vykonává pro obec a její občany činnosti v přenesené působnosti např. odbor stavebního úřadu, životního prostředí, evidenčních a správních služeb. Občané využívají k dopravě do okresního města dobré autobusové spojení.

Významnou dominantou obce Vlkoš je kostel sv. Prokopa, který je postaven na mírném návrší uprostřed obce s věží vysokou 51 metrů. Věž kostela prošla v roce 2015 generální opravou a rekonstruovány byly také věžní hodiny.

Památkově chráněným objektem je v obci Vávruv elektrovodní mlýn. K původní barokní stavbě z roku 1658, byly postupně přistavěny další hospodářské budovy.

V místní části Kanovsko stojí uprostřed návsi kaplička, která je centrem dění při hodových slavnostech, které se konají při státním svátku sv. Cyrila a Metoděje. Také tato kulturní památka místního významu byla opravena v roce 2014.

Dalším významnou budovou je škola, která se nachází v centru obce. Hlavní budova byla dokončena již v roce 1858. Jednotlivé přístavby k této hlavní budově vytvořily postupně rozsáhlý objekt, který je nedílnou součástí centrální části obce.

Obec je dobře vybavena technickou infrastrukturou. Po celé obci je vybudován veřejný vodovod, dokončena plošná plynofikace a také kanalizace s čistírnami odpadních vod.

Všechny hlavní místní komunikace byly po vybudování technické infrastruktury opraveny a v části obce vystavěny nové chodníky.

Dalším pozitivem obce je dobrá základní občanská vybavenost. Obec je zřizovatelem místní základní školy (1. stupeň) a mateřské školy. V obci je také zdravotní středisko, místní pobočka České pošty, farní úřad, dva obchody s potravinami a prodejna elektro.

Služby v pohostinství provozují dva místní podnikatelé.

Pro sportovní vyžití mají obyvatele k dispozici sokolovnu a přilehlé venkovní sportoviště

s víceúčelovým hřištěm s umělým povrchem. Obec je vlastníkem fotbalového areálu s dětským hřištěm. Rozsáhlý objekt sokolovny, který je v majetku T. J. Sokol slouží také k pořádání kulturních a společenských akcí.

V obci je také bohatá spolková činnost. Největším spolkem je místní sportovní organizace T. J. Sokol, která má více jak 180 členů. V rámci T. J. Sokol je aktivních několik sportovních oddílů, taneční soubor, ale také divadelní spolek a dětské divadlo. Dále v obci působí sbor dobrovolných hasičů s místním rybářským spolkem, myslivecký spolek, Místní skupina českého červeného kříže, klub seniorů a kynologický klub.

V obci Vlkoš žije 715 obyvatel a průměrný věk občanů je 41 let. Dokončená základní infrastruktura obce, dobrá občanská vybavenost, relativně dobré pracovní příležitosti v úrodné zemědělské krajině a blízkost větších podniků a firem v nedalekém Přerově jsou předpokladem pro příznivou tendenci vývoje počtu obyvatel v obci.

Místní pracovní příležitosti vytváří mimo největší zemědělskou společnost SALIX Morava a.s. několik místních malých podnikatelů např. firmy ELSPOMONT s.r.o., Pila Vlkoš a firma Elektro Hrdlička. Své služby občanům nabízí také stolařství a truhlářství, autoservis, solární elektrárny, pěstitelská pálenice a místní soukromí zemědělci.

(Obec Vlkoš)

5.1 Obec Vlkoš a Mikroregion Moštěnka

Obec Vlkoš je členem dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Moštěnka, který sdružuje celkem 22 obcí. Pro tento mikroregion je typický hanácký ráz bez výrazných kopců a hor. Celé území mikroregionu je protknuto říčkou Moštěnka, od které dostal mikroregion svůj název. Mikroregion se rozkládá od Hornomoravského úvalu až po území Moravské brány. Činnost řídí zvolený předseda a rada mikroregionu. Společné projektové záměry zpracovává manažerka mikroregionu. Projekty zaměřené na vzdělávání starostů, zastupitelů obcí, zlepšení životního prostředí, odpadové hospodářství se ucházejí o dotace z Olomouckého kraje a Ministerstva pro místní rozvoj.

(Moštěnka)

5.2 Obec Vlkoš a MAS Partnerství Moštěnka

Obec Vlkoš je také členem MAS Partnerství Moštěnka, které pokrývá svým územím nejen celé území mikroregionu Moštěnka v Olomouckém kraji, ale zasahuje také do Zlínského kraje mikroregionu Holešovska. Místní akční skupina je zřízena pro společnou rozvojovou

strategii a záměry komunitně vedeného místního rozvoje. Společně připravené projekty se ucházejí o dotace z Programu obnovy venkova, které v rámci evropských fondů vyhlašuje Ministerstvo zemědělství.

5.3 Základní informace o obci Vlkoš

Oficiální název:	Obec Vlkoš
Adresa:	Ke Mlýnu 206, Vlkoš 751 19
Telefon:	581 223 027
Webové stránky:	www.obecvlkos.cz
Úřední hodiny:	Pondělí a středa 8:00 – 12:00, 13:00 – 17:00

5.4 Orgány obce

Obec Vlkoš je spravována zastupitelstvem obce, dalšími orgány obce je starosta a obecní úřad.

5.4.1 Zastupitelstvo obce Vlkoš

Pro volební období 2014 – 2018 bylo v obci Vlkoš voleno devítičlenné zastupitelstvo obce. O počtu členů zastupitelstva obce pro dané volební období rozhodlo podle zákona o obcích předcházející zastupitelstvo obce a to podle počtu obyvatel v obci k 1. lednu roku, v němž se komunální volby konaly. Stalo se tak v termínu 85 dnů před konáním komunálních voleb a rozhodnutí bylo zveřejněno na úřední desce do 2 dnů od zasedání zastupitelstva obce. Komunální volby se konaly v termínu 10. – 11. října 2014.

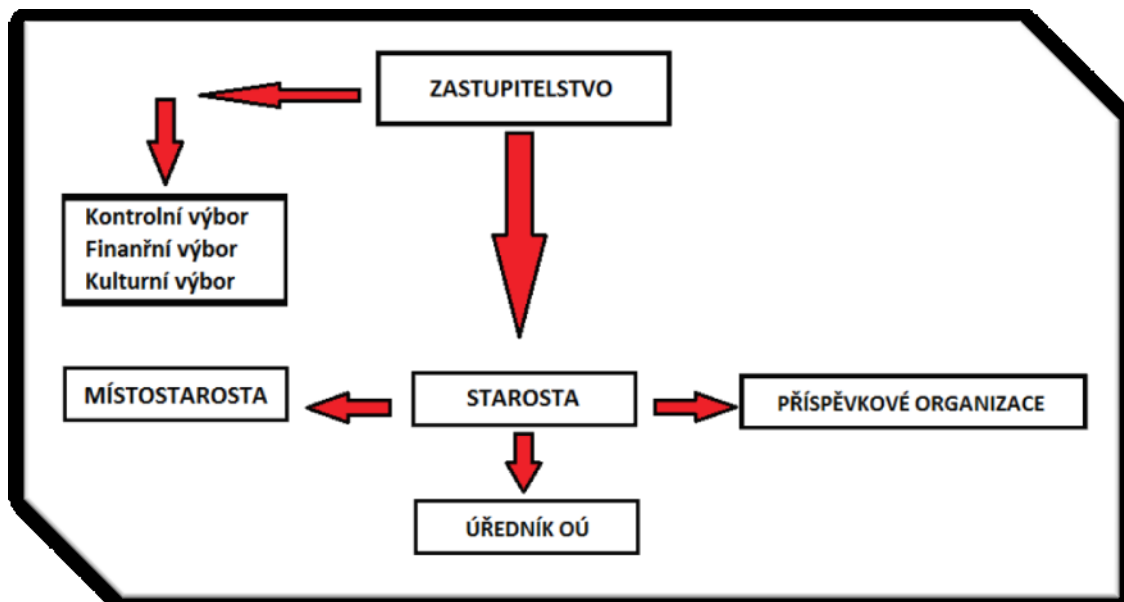
Mandát člena zastupitelstva vznikl zvolením a ke zvolení došlo až ukončením hlasování.

Řízením ustavující schůze zastupitelstva obce byl pověřen nejstarší člen nově zvoleného zastupitelstva, který schůzi předsedal až do zvolení nového starosty.

Členové zastupitelstva obce složili na začátku zasedání slib, který potvrdili svým podpisem. Před volbou starosty obce rozhodli, že bude zvolen jeden místostarosta, který bude svou funkci vykonávat jako neuvolněný a starosta obce jako dlouhodobě uvolněný.

Následně bylo rozhodnuto, že volba starosty a místostarosty proběhne veřejným hlasováním. Po zvolení starosty a místostarosty, bylo podle zákona o obcích povinností zastupitelstva obce zřídit finanční a kontrolní výbor s určením počtu jeho členů (min. 3 členové). Následovala volba předsedů těchto výborů a jejich členů. Zastupitelstvo také rozhodlo o zřízení a složení výboru pro školství, kulturu a sport. Na ustavujícím zasedání bylo také rozhodnuto o odměnách neuvolněných členů zastupitelstva obce. Měsíční odměna je peněžitě plnění, které se poskytuje dle počtu obyvatel a za podmínek, které stanoví prováděcí

právní předpis. Měsíční odměnu tvoří pevná složka stanovená podle druhu vykonávané funkce a příplatek podle počtu obyvatel. Všechny odměny jsou vypláceny z rozpočtu obce. (Česko, 2016c)

Obrázek 4: Schéma obecního úřadu

Zdroj: Vlastní zpracování

Popis obecního úřadu:

- Starosta: Miroslav Kroupa
- Místostarosta: Milan Hrdlička
- Úřednice OÚ: Valéria Červinková

Finanční výbor:

- Předseda: Mgr. Markéta Červinková
- Členové: Aleš Říkovský, Pavel Barták

Kontrolní výbor:

- Předseda: Petr Matlocha
- Členové: Karel Pokorný, Ondřej Langer

Kulturní výbor:

- Předseda: Romana Horáková
- Členové: Petr Sobek, Lumír Bajgar, Dalibor Javorský

5.4.2 Rada obce

Zastupitelstvo obce Vlkoš radu obce nevolilo z důvodu, že počet členů zastupitelstva

nepřesahuje 15 členů. Pravomoci rady vykonává v omezeném rozsahu starosta obce.

5.4.3 Obecní úřad

Obecní úřad v obci Vlkoš tvoří starosta – Miroslav Kroupa, který stojí v čele obecního úřadu, místostarosta – Milan Hrdlička a pracovnice obecního úřadu Valéria Červinková, která zastává funkci účetní obce. Obecní úřad ve Vlkoši není rozdělen na jednotlivé odbory a oddělení, do kterých by se zařadili pracovníci obce. Obecní úřad plní své funkce v rámci samostatné a přenesené působnosti. Obec Vlkoš není obec s pověřeným obecním úřadem ani obcí s rozšířenou působností. Z tohoto důvodu nemusí mít zřízení funkce tajemníka. Všechny písemnosti, které obec vyhotoví v rámci samostatné působnosti, se v záhlaví označují slovem „obec“ a názvem obce, který písemnost vyhotovil. Písemnosti vyhotovené orgánem obce v přenesené působnosti orgánů obce, s výjimkou nařízení obce, se v záhlaví označují slovem „Obecní úřad“ s uvedením názvu obce. Obce běžně používají úřední razítko bez malého státního znaku, pokud jinak nestanoví zákon. (Česko,2016c)

5.4.4 Starosta

Funkci starosty obce Vlkoš vykonává již čtvrtým volebním obdobím Miroslav Kroupa. Jeho hlavním úkolem je zastupovat obec navenek, dále je povinen včas objednat přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci, může požadovat spolupráci s policií ČR, odpovídá za informovanost veřejnosti o činnosti obce, zabezpečuje funkci přenesené působnosti, rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce a v neposlední řadě musí plnit další úkoly, které mu nařizuje zákon o obcích a další zvláštní zákony. Starosta také svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce. V případě jeho nepřítomnosti je zastoupen místostarostou Milanem Hrdličkou. (Česko,2016c)

5.4.5 Poradní a kontrolní orgány obce

Finanční výbor: Předsedou finančního výboru je Mgr. Markéta Červinková. Úkolem tohoto výboru je kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, případně plní další úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo.

Kontrolní výbor: Předsedou kontrolního výboru je Petr Matlocha. Posláním kontrolního výboru je kontrola plnění usnesení zastupitelstva obce, kontrola jednotlivých výborů z hlediska dodržování právních předpisů a plní další kontrolní úkoly, kterými je pověřilo zastupitelstvo obce.

Výbor pro školství, kulturu a sport: Předsedou výboru je Romana Horáková.

Výbor spolupracuje s příspěvkovou organizací ZŠ a MŠ, plánuje společenské, kulturní a sportovní akce v obci.

6 ROZPOČET OBCE VLKOŠ

S přípravou rozpočtu na následující rok se začíná zastupitelstvo obce zabývat již v průběhu měsíce září, kdy se plánují záměry obce pro následující účetní období. Sestavování rozpočtu se zúčastňuje také odborná účetní obce. Rozpočet obce se začíná sestavovat z jeho příjmové strany, kde se mimo jiných ukazatelů musí odhadnout, jaké příjmy může obec očekávat v příštím roce. Příjmy se dělí na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Do rozpočtu obec může zahrnout pouze transfery, které jsou již od poskytovatele schváleny a následně se rozpočtují na zdroje financování s příslušnými účelovými znaky. Obec může zahrnout do přípravy rozpočtu i prostředky z let minulých (zůstatky na bankovních účtech).

Vypracování rozpočtu také vychází z rozpočtového výhledu a současně se zkušeností získanou ze závěrečného účtu obce v předcházejícím období. Obci se vždy vyplatilo odhad příjmů nepřeceňovat, ale také nijak nepodceňovat. Do výdajové stránky rozpočtu se zase předně zahrnují veškeré povinné výdaje, včetně ročních úroků z přijatých půjček a úvěrů, dále výdaje na financování příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Vlkoš, náklady spojené se zajištěním běžného chodu obce a obecního úřadu. Až v případě kladného výsledku na příjmové straně rozpočtu se mohou začít plánovat výdaje na realizaci jednotlivých projektových záměrů, přidělení dotací, nebo další výdaje obce. Návrh rozpočtu je několikrát diskutován na poradách zastupitelstva obce, ale také s vedením příspěvkové organizace. Je to z důvodu, že na zasedání zastupitelstva, kdy se rozpočet schvaluje, je prakticky nemožné objektivně řešit požadavky na změny v jednotlivých položkách rozpočtu.

Před vlastním projednáním a schválením zastupitelstvem obce je rozpočet obce zveřejněn na úřední desce a to minimálně po dobu 15 dnů a také elektronicky způsobem umožňující dálkový přístup.

Pokud by zastupitelstvo obce neschválilo rozpočet před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se hospodaření v době do schválení rozpočtu, schválenými pravidly rozpočtového provizoria.

V průběhu roku může samozřejmě dojít k přesunu mezi jednotlivými položkami rozpočtu. Tyto změny se dělají na základě rozpočtového opatření. Nejčastěji dochází k rozpočtovým opatřením z důvodu mimořádných nákladů na opravy a údržbu obecního majetku a s tím spojené překročení jednotlivých druhů výdajů, obdržení dotace v průběhu roku, nebo poskytnutím nového transferu.

6.1 Rozpočtová skladba

Obec je povinna při třídění svých příjmů a výdajů postupovat dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. (Schneiderová, 2016, s. 17)

Do plnění rozpočtu obce mohou být zahrnuty pouze příjmy a výdaje, které byly skutečně přijaty či vydány v kalendářním roce. Pro zařazení příjmů nebo výdajů je rozhodující datum připsání či odepsání na bankovních účtech. Rozpočtová skladba jednotlivé příjmy a výdaje časově nerozlišuje. Její hlavní podstatou je rozdělení dle druhu plnění. Územně samosprávný celek může účtovat o zálohách. Rozpočtová skladba nerozlišuje, zda se jedná o zálohu nebo již uskutečněné plnění. Rozlišuje pouze druh příjmu nebo výdaje. (Schneiderová, 2016, s. 43)

Při druhovém členění příjmů je nutné rozdělení plateb na služby, za poskytnuté věci a dle obdržené podpory, nebo zdroje transferu.

Členění příjmů:

- Třída 1 – daňové příjmy: Odvětvové členění (paragrafy) se u první třídy nepoužívají. Obec zde řadí převážně příjmy z daní, příjmy z místních poplatků a také správní poplatky. (Schneiderová, 2016, s. 44)
- Třída 2 – nedaňové příjmy: Mezi nedaňové příjmy řadíme příjmy z vlastních činností. Obec Vlkoš zde nejčastěji účtuje o pronájmech obecních bytů a pozemků, pronájmu hrobových míst a také o prodeji zboží, které obec nakoupila k dalšímu prodeji (např. popelnice). V této rozpočtové třídě se účtuje o věcných břemenech mající povahu služeb i o příjmech z úroků. (Interní zdroje, Schneiderová, 2016, s. 57)
- Třída 3 – kapitálové příjmy: Zde obec účtuje v případě, že rozprodává svůj dlouhodobý majetek. Nejčastěji se jedná o pozemky. (Interní zdroje, Schneiderová, 2016, s. 76)
- Třída 4 – přijaté transfery: Transfery se dělí na investiční a neinvestiční. Pro členění transferů je také důležité, kdo je obci poskytl např. kraj, ministerstvo, dobrovolný svazek obcí apod. V této třídě se účtuje i o převodech mezi rozpočtovými účty, které zahrnují převody mezi základními běžnými účty obce. (Schneiderová, 2016, s. 81)

Při druhovém členění výdajů je nutné rozdělení plateb na nákupy materiálu, služeb, oprav či poskytnutých transferů.

Výdaje se člení:

- Třída 5 – běžné výdaje: Obec Vlkoš nejčastěji v této třídě účtuje o nákupu materiálu, služeb, výdajů na opravy a také se zde řadí neinvestiční transfery, platy a s nimi související odvod sociálního a zdravotního pojištění, cestovné, výdaje na dopravní územní obslužnost, věcné dary apod. (Interní zdroje, Schneiderová, 2016, s. 118)
- Třída 6 – kapitálové výdaje: Do této třídy účtuje obec při pořízení dlouhodobého majetku a následného technického zhodnocení. Do pořizovací ceny majetku vstupuje i daň z přidané hodnoty. Do třídy 6 patří i investiční transfery, které obec poskytne. (Schneiderová, 2016, s. 150)

Jednotlivé dotace při transferovém třídění příjmů a výdajů jsou označeny určitým účelovým znakem. Ministerstvo financí vydává seznam účelových znaků na svých webových stránkách. Označené jednotlivé položky tak dávají lepší přehled, zda dotace byla vyčerpána celá a to v případě, že se příjmy s účelovým znakem rovnají výdajům se stejným účelovým znakem. Pokud by byly výdaje nižší, musí tyto finanční prostředky obec vrátit. (Schneiderová, 2016, s. 38)

6.2 Informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách

Obec Vlkoš účtuje o zásobách způsobem B. O drobném nehmotném majetku účtuje u majetku s dobou použitelnosti delší než 1 rok v pořizovací ceně od 1 Kč do 59.999 Kč. O drobném dlouhodobém majetku účtuje v pořizovací ceně od 500 Kč do 39.999 Kč s dobou použitelnosti delší než 1 rok.

Účetní jednotka provádí účetní odpisy. O účetních odpisech je účtováno ročně.

Účetní jednotka neúčtuje o peněžních fondech.

Jednotlivé účetní případy účetní jednotka v průběhu roku časově nerozlišuje dle čtvrtletí. Částky jednotlivých účetních případů k časovému rozlišení pro roční období jsou stanoveny na úrovni 10 tis. Kč s výjimkami, které se rozlišují vždy (spotřeba vody, plynu a elektrické energie) a to ve výši záloh.

Ostatní majetek (účet 909) obsahuje majetek předaný příspěvkové organizaci k hospodaření.

Účetní jednotka používá cizí majetek na základě smlouvy o výpůjčce (účet 966 - zvony na třídění odpad). (Interní zdroje)

6.3 Doklady

Na dokladech se používá syntetika, která je závazná, protože je daná zákonem. Dále se na dokladech setkáváme s analytikou. V některých případech je analytika pouze doporučená, ale někdy závazná. Značka ORG je pouze pro vnitřní potřeby organizace. Účelový znak je spojen s výkazy a je vždy závazný. Podle účelového znaku např. kraj u dotací sleduje a sumarizuje dotace. Existuje také číselník účelových znaků, který vydává Ministerstvo financí.

6.4 Zřizovatel příspěvkové organizace

Obec Vlkoš je zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Vlkoš. Zastupitelstvo musí každý rok schválit účetní závěrku Základní školy a Mateřské školy Vlkoš a také poskytuje této organizaci příspěvky na chod, které eviduje na účtu 572 jako náklady na transfery.

6.5 Výkazy

Rozvahu a VZZ musí obec sestavovat čtvrtletně a výkaz FIN 2 – 12 M měsíčně. Výkaz FIN 2 – 12 M sleduje plnění rozpočtu dané obce.

Příloha účetní závěrky popisuje použité účetní metody, obecné účetní zásady, stavy podrozvahových účtů, doplňující informace k položkám rozvahy (významné částky, jsou zde okomentovány) a doplňující informace k VZZ.

7 DOTACE

Každá dotace přiznaná obci se musí prostřednictvím rozpočtového opatření zahrnout do rozpočtu obce. Rozpočtové opatření je schvalováno zastupitelstvem obce.

7.1 Informace o dotacích

O jednotlivých dotačních programech a výzvách je obec informována prostřednictvím webových stránek jednotlivých ministerstev, Olomouckého kraje, informačních zpravodajů, seminářů a školení, která pořádají jednotliví poskytovatelé dotací.

Obec Vlkoš získává také potřebné informace z kanceláře MAS Partnerství Moštěnka, které je obec členem. V případě zájmu poskytují projektový manažeři místní akční skupiny svým členským obcím poradenskou činnost v oblasti dotačních programů.

7.2 Výběr dotačního titulu

Dotační program, z kterého se obec uchází o dotaci, by měl být v souladu s plánem obnovy a rozvoje obce. Je to většinou také jedna z podmínek přiznání dotace.

S jednotlivými dotačními tituly jsou průběžně na poradách seznamováni členové zastupitelstva obce, kteří následně rozhodují o podání žádostí o dotace na jednotlivé projektové záměry. Při jejich výběru se také hodnotí výše finanční spoluúčasti obce, priorit a potřebnost realizace projektu, výše dotace a zajištění případného předfinancování projektu.

Poskytovatelé dotací většinou požadují již podání žádosti o dotaci schválit zastupitelstvem obce. V případě přiznání dotace je uzavírána mezi obcí, jako příjemcem a poskytovatelem dotace smlouva o poskytnutí dotace.

7.3 Podání žádosti o dotaci

Kromě vyplněné žádosti o dotaci s identifikačními údaji žadatele se předkládá podrobně zpracovaný projektový záměr s uvedením názvu projektu, popisem cílů a cílových skupin, kterých se případná realizace projektu týká. Žadatel uvede další přínosy a efekty, které projekt má pro území obce a její občany, případně infrastrukturu obce, nebo životní prostředí. K žádosti se přikládá projektová dokumentace, která řeší technické provedení projektu. Obsahem žádosti je také časový harmonogram realizace a případně řešení předfinancování projektu.

Žádost o dotaci se zpracovává v písemné a elektronické formě. Písemná žádost opatřena razítkem obce a podpisem starosty se odesílá do daného termínu poskytovateli dotace na určenou adresu, nebo podatelnu. V elektronické podobě je odesílána prostřednictvím

datové schránky. K vlastní žádosti o dotaci musí žadatel doložit řadu příloh, které se liší podle jednotlivých dotačních titulů. Vždy je ale nutné doložit aktuálním výpisem z katastru nemovitostí doklad o vlastnictví pozemku, nebo objektu, ke kterému se žádost o dotaci vztahuje. Žádosti o dotace z národních zdrojů, jednotlivých ministerstev, nebo z krajského rozpočtu připravuje starosta obce ve spolupráci s finančním výborem a účetní obce.

Na dotace z evropských fondů si obec vybrala projekční firmu, která na základě uzavřené smlouvy zpracovala žádost o dotaci. V případě, kdy žádost byla úspěšná, pracovníci této firmy zajišťovali veškeré služby související s administrací dotace. Obsahem byla organizace výběru zhotovitele, konzultace a příprava povinných příloh k podpisu smlouvy o dotaci, zpracování monitorovacích a průběžných zpráv a žádost o proplacení dotace.

7.4 Pravidla pro přiznání dotace

Většina dotačních programů již v rámci vyhlášené výzvy zveřejní pravidla bodového hodnocení projektových záměrů, které se budou ucházet o přiznání dotace. Hodnotící komise podle počtu přidělených bodů stanoví pořadí žadatelů. Takto sestavené pořadí rozhoduje o tom, které projektové záměry budou podpořeny a které podporu nezískají.

Je to v souvislosti s výší finančních zdrojů, neboť ve všech vyhlášených dotačních výzvách je počet žadatelů a objem požadovaných finančních prostředků vyšší než má poskytovatel dotace alokovanou pro dotační výzvu. Informaci o přiznané dotaci dostane žadatel (obec) písemně spolu s dalšími pokyny pro přípravu návrhu smlouvy o poskytnutí dotace.

Výše finanční podpory od poskytovatele dotace se pohybuje většinou v rozmezí 60 % - 80 % uznatelných nákladů projektu. Ve výjimečných případech je výše financování 90 % - 100 %, ale zde se jedná o dotace z oblasti životního prostředí, protipovodňových opatření, obnovy vodních toků apod. Spoluúcast příjemce dotace (obce) se pohybuje většinou v rozmezí 20 % - 40 %.

Obec Vlkoš má zpracovaný dokument Program obnovy a rozvoje obce Vlkoš, který je pro každé volební období aktualizován. Některé dotační programy vyžadují doložení tohoto dokumentu z důvodu souladu žádosti o dotaci s programem obnovy a rozvoje obce.

7.5 Výběr zhotovitele

Obec se při výběru zhotovitele realizace projektu řídí novelou zákona o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016, která vstoupila v platnost 1. 10. 2016. Tato novela nahradila v celém rozsahu zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska novely zákona o zadávání veřejných zakázek se v obci Vlkoš jedná o zakázky malého rozsahu.

V rámci těchto zakázek obec, jako zadavatel vyzve k podání cenových nabídek tři uchazeče, kterým je předána zadávací dokumentace s výzvou pro podání cenových nabídek. Obsahem jsou identifikační údaje o zadavateli, název a popis předmětu zakázky, termín realizace, požadavky na kvalifikaci uchazečů a požadavky na zpracování cenové nabídky. Zadavatel si také v zadávací dokumentaci a výzvě stanoví termín a místo pro podání nabídek, způsob podání, kritéria pro hodnocení nabídek a obchodní podmínky.

Pro hodnocení cenových nabídek jednotlivých uchazečů ustanoví obec hodnotící komisi. Členové komise při souhlasu se jmenováním stvrzují svým podpisem, že jsou nezávislí na všech stranách, které mohou mít z výsledku jednání hodnotící komise prospěch. Komise při svém jednání provede nejdříve kontrolu úplnosti nabídek jednotlivých uchazečů z hlediska stanovených podmínek v zadávací dokumentaci. Vyřazení z dalšího hodnocení jsou uchazeči, kteří nespĺnili některou z podmínek, nebo nedoložili některé požadované doklady.

Následně se hodnotí nabídky podle stanovených kritérií. U zakázek malého rozsahu bývá rozhodujícím kritériem nejvýhodnější cenová nabídka. Komise sestaví pořadí jednotlivých uchazečů podle nejvýhodnější cenové nabídky. V rámci těchto zakázek může být vybrán zhotovitel i v případě, že byl hodnocen jen jeden uchazeč. O celém průběhu jednání komise je proveden písemný zápis, který je předán starostovi obce. Uchazeči, kteří podali své cenové nabídky, jsou zadavatelem písemně informováni o výsledku jednání hodnotící komise. Zadavatel také může bez udání důvodu zakázku malého rozsahu zrušit. Schválení zhotovitele je v pravomoci zastupitelstva obce a v případě jeho souhlasu je starosta obce pověřen podpisem smlouvy o dílo.

7.6 Realizace projektu

Realizace projektového záměru, který byl podpořen přiznáním dotace, musí proběhnout v souladu s projektovou dokumentací, soupisem prací a položkovým rozpočtem na základě kterého byla podpora přiznána. O všech změnách, které nastanou v průběhu realizace projektu, musí být informován poskytovatel dotace. U každého dotačního programu je ale odlišný způsob a čas ohlášení těchto změn. Někteří poskytovatelé požadují nahlášení změny hned a to již v průběhu prací u jiných dotačních programů se změny uvádí ve formuláři závěrečného vyúčtování dotace.

Důležitým ukazatelem pro konečné přiznání dotace je termín dokončení realizace projektu a jeho závěrečné vyúčtování. Konečné termíny jsou stanoveny ve smlouvě o poskytnutí dotace a jejich případné nedodržení je závažným porušením pravidel a může dojít až k odejmutí přiznané podpory.

7.7 Vyúčtování dotace

Po ukončení realizace projektu musí obec, jako žadatel předložit poskytovateli dotace formulář o vyúčtování dotace. Obsahem formulářů, které se zase u jednotlivých dotačních programů liší, je hlavně poskytnutí údajů o skutečné realizaci projektu. V rámci vyúčtování dotace předkládá žadatel kopie všech faktur a dokladů, které souvisejí s realizovaným projektem, včetně výpisů z bankovních účtů, smlouvy se zhotoviteli, kolaudační rozhodnutí v případech, kdy bylo vydáno stavební povolení, protokol o předání a převzetí dokončeného díla. Žadatel většinou také volnou formou popíše vlastní realizaci projektu.

Obec všechny dokumenty a účetní doklady, které jsou spojené s čerpáním dotací, uchovává pro případné kontroly.

7.8 Přehled přiznaných dotací obce Vlkoš

Obec Vlkoš se při výběru dotačních titulů řídí schváleným programem obnovy a rozvoje obce. Důkazem, že dobře připravený projektový záměr, který se uchází o dotaci může výrazně posílit příjmovou stránku rozpočtu, byla pro obec velká investiční akce s názvem „Rekonstrukce místních komunikací, nové chodníky, veřejné osvětlení v obci Vlkoš“.

Projektu byla přiznána dotace ze strukturálních fondů EU, prostřednictvím ROP - Střední Morava ve výši 11,5 mil. Kč. Tento úspěch byl pro vedení obce další motivací k ještě většímu úsilí přípravy projektů pro jednotlivé dotační výzvy a přispěl rovněž k zpracování a podávání žádostí o dotace v průběhu dalšího plánovacího období.

7.8.1 Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2016

Poskytovatel dotace	Výše dotace
Ministerstvo zemědělství ČR	700.000 Kč
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	356.000 Kč
Olomoucký kraj	212.000 Kč
Celkem	1 268 000 Kč

Tabulka 1: Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

Poskytovatel dotace: Ministerstvo zemědělství**Název projektu: „Oprava hřbitovní zdi a chodníků na hřbitově“**

Obec Vlkoš se v roce 2016 zaměřila hlavně na přípravu projektu „Oprava hřbitovní zdi a chodníků na hřbitově“ v souvislosti s novou dotační výzvou Ministerstva zemědělství „Udržování a obnova kulturního dědictví venkova“. Vzhledem k maximální výši dotace, která byla stanovena poskytovatelem na 700.000 Kč, to byla pro obec příležitost jak opravit místní kulturní památku, která se nachází v samém středu obce, bez výrazného zatížení vlastního rozpočtu, když předpokládané náklady na obnovu hřbitova činily 1,3 mil. Kč. Dotace byla obci přiznána v maximální výši a projekt byl v roce 2016 realizován v celém rozsahu.

Poskytovatel dotace: Ministerstvo pro místní rozvoj**Název projektu: „Bezpečně si hrát a sportovat“**

Další projektový záměr s názvem „Bezpečně si hrát a sportovat“, byl podpořen dotací z Ministerstva pro místní rozvoj ČR z Programu obnovy venkova 2016 a to ve výši 356.000 Kč na zabezpečení sportovního areálu. V rámci investičního projektu byl oplocením a výstavbou nové zídky zabezpečen proti vandalismu sportovní areál s dětským a fotbalovým hřištěm.

Poskytovatel dotace: Olomoucký kraj**Název projektu: Oprava místní komunikace**

Dotační titul s názvem Program obnovy venkova vyhláší pro obce také Olomoucký kraj, jehož součástí je také obec Vlkoš. Z tohoto programu, byla obci na podkladě podané žádosti přiznána dotace ve výši 232.000 Kč na opravu místní komunikace.

7.8.2 Přehled přiznaných dotací obce Vlkoš v roce 2015

Poskytovatel dotace / Účel	Výše dotace
Dotace SZIF (výdaj 2014)	790.456 Kč
Olomoucký kraj	291.000 Kč
Ministerstvo pro místní rozvoj	337.880 Kč
Ze státního rozpočtu	128.600 Kč
Úřad práce Přerov	80.000 Kč
Průtoková dotace pro ZŠ a MŠ	76.885 Kč
ROP Střední Morava	3.968.000 Kč
Celkem	5.672.821 Kč

Tabulka 2: Přehled přiznaných dotací obce Vlkoš v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

Poskytovatel dotace: ROP- Střední Morava

Název projektu: „Moderní a bezpečné centrum v obci Vlkoš“

Tato dotační výzva, která byla cíleně zaměřena na podporu obnovy centrálních částí obcí do 5000 obyvatel a byla vyhlášena jako mimořádná výzva, tedy již mimo původně schválený harmonogram ROP Střední Morava. Důvodem byla skutečnost, že na účtech regionálního operačního programu zůstaly z různých příčin nevyčerpané finanční zdroje, které by musely být v případě nečerpání vráceny zpět Evropské unii.

Obec Vlkoš čerpala z této výzvy dotaci ve výši téměř 4 mil. Kč. V centrální části obce byly opraveny chodníky, místní komunikace a realizována výsadba nové zeleně.

Poskytovatel dotace: Ministerstvo zemědělství

Název projektu: „Staré rody svému Kanovsku“

Projekt byl připraven metodou „LEADER“, což spočívalo v aktivní spolupráci obce s místními spolky, podnikateli, soukromím zemědělcem, farním úřadem, základní a mateřskou školou.

Všichni „partneři projektu“ se na základě uzavřené partnerské dohody podíleli bezplatně jak na přípravě, ale také na realizaci této akce. V rámci projektu byla místní část obce Kanovsko opravena kaple a místní komunikace, provedena výsadba nové zeleně, instalovány nové venkovní lavičky se stoly a namontovány moderní úsporná svítidla veř. osvětlení.

Projekt byl realizován v průběhu roku 2014, ale z důvodu dlouhé administrace ze strany poskytovatele byla dotace proplacena až v roce 2015 ve výši 790.456 Kč.

Program rozvoje venkova – „Leader“ byl financován ze strukturálních fondů EU prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu.

Poskytovatel dotace: Ministerstvo pro místní rozvoj

Název projektu: „Hrajeme si všichni na fotbalovém hřišti“

Obec Vlkoš podala žádost o dotaci z Programu obnovy venkova 2015 a to v rámci jeho podprogramu „Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci“.

Do přípravy projektu výstavby nového dětského hřiště, které mělo nahradit již zastaralé a nebezpečné stávající herní prvky se aktivně zapojila mládež z fotbalového oddílu a rodiče společně s dětmi. Sami si vybrali vhodné herní prvky a vyměřili plochy pro jejich umís-

tění, pořídili fotodokumentaci, která byla součástí žádosti o dotaci a shodli se na názvu projektového záměru. Dotace byla přiznána v plné výši 239.880 Kč.

Poskytovatel dotace: Ministerstvo pro místní rozvoj

Název projektu: „Vlkošské kříže aneb dědictví našich předků“

Z programu obnovy venkova získala obec dotaci ve výši 98.000 Kč na opravu drobných sakrálních staveb, kamenných křížů, které stojí v zastavěné části obce, nebo v blízkosti polních cest. Projekt dostal název „Vlkošské kříže aneb dědictví našich předků“.

Poskytovatel dotace: Olomoucký kraj

Název projektu: Oprava budovy č. p. 101

Olomoucký kraj podpořil z Programu obnovy venkova projekt na opravu obecního domu č. p. 101 přiznanou dotací ve výši 291.000 Kč. V rámci realizace projektu byla provedena výměna střešní krytiny a oken na této budově. Po výměně hlavních vstupních dveří byla budova opatřena novou fasádou. V současné době sídlí v budově pobočka České pošty, ale obec plánuje do tohoto objektu přemístit obecní úřad.

V tomto roce obec také přijala dotaci z úřadu práce na zřízení jednoho pracovního místa pro výkon veřejně prospěšných prací a jednu průtokovou dotaci, která byla určena pro Základní školu a Mateřskou školu Vlkoš, příspěvkovou organizaci.

7.8.3 Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2014

Poskytovatel dotace / Účel	Výše dotace
Úřad práce v Přerově	190.000 Kč
Ze státního rozpočtu	128.700 Kč
Volby do zastupitelstev ÚSC	23.253 Kč
Volby do Evropského parlamentu	15.394 Kč
Celkem	357.347 Kč

Tabulka 3: Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

V roce 2014 obec přijala dotace na volby, které se v tomto roce konaly jak do zastupitelstva obce, tak do Evropského parlamentu. Od úřadu práce to byl transfer na zřízení jednoho pracovního místa pro výkon veřejně prospěšných prací.

Pracovník vykonával údržbu zeleně a úklid veřejných prostranství v obci.

7.9 Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš

Obec poskytuje z rozpočtu obce dotace místním zájmovým spolkům a organizacím na podkladě žádostí o dotaci. Obsahem žádostí o dotace je především podpora jejich činnosti. Přidělení dotace schvaluje zastupitelstvo obce a mezi poskytovatelem a příjemcem je sepsána smlouva o poskytnutí dotace. Při vyúčtování dotace kontroluje obec, jako poskytovatel, zda byla dotace využita k účelu, pro který byla poskytnuta. Příjemce při kontrole o čerpání dotace předkládá kopie účetních dokladů, kopie faktur a pokladních dokladů, které se vztahují k přiznané dotaci.

7.9.1 Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2016

Příjemce dotace	Výše dotace
Římskokatolická farnost Vlkoš	817.000 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Vlkoš	86.560 Kč
OS W-net	20.000 Kč
Myslivecké sdružení Olšina	15.000 Kč
Český svaz včelařů, základní organizace	6.000 Kč
Celkem	944.560 Kč

Tabulka 4: Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

7.9.2 Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2015

Příjemce dotace	Výše dotace
Římskokatolická farnost Vlkoš	817.000 Kč
Tělocvičná jednota Sokol Vlkoš	100.000 Kč
DSO Mikroregion Moštěnka – čl. příspěvek	24.850 Kč
OS W-net	20.000 Kč
MAS Partnerství Moštěnka	19.080 Kč
Myslivecké sdružení Olšina	15.000 Kč
Český svaz včelařů, základní organizace	6.000 Kč
Město Přerov – veřejnopr. smlouva	6.000 Kč
Spolek pro obnovu venkova – čl. příspěvek	2.000 Kč
Celkem	1.009.930 Kč

Tabulka 5: Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

7.9.3 Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2014

Příjemce dotace	Výše dotace
Tělocvičná jednota Sokol Vlkoš	100.000 Kč
Římskokatolická farnost Vlkoš	27.000 Kč
DSO Mikroregion Moštěnka – čl. příspěvek	25.025 Kč
OS W-net	20.000 Kč
MAS Partnerství Moštěnka	19.260 Kč
Myslivecké sdružení Olšina	15.000 Kč
Město Přerov – veřejnopr. smlouva	6.000 Kč
Český svaz včelařů, základní organizace	6.000 Kč
Spolek pro obnovu venkova – čl. příspěvek	1.500 Kč
Celkem	219.785 Kč

Tabulka 6: Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

Obec Vlkoš každoročně poskytne nemalé finanční prostředky na podporu zájmových spolků a organizací. V analyzovaných letech 2014 - 2016 vidíme, že nejvíce se zvýšila dotace Římskokatolické farnosti Vlkoš, které se obec snaží vypomoci s opravami kostela, které už nezbytně potřebuje. Dále obec každoročně přispívá Tělocvičné jednotě Sokol Vlkoš na energie, které tvoří největší finanční výdaje této organizace. Místní sokolovna slouží pro všechny občany i jako kulturní dům a denně je využívána ke sportovním aktivitám. Obec se také snaží podporovat místní skupinu OS W-net, která vznikla v naší obci a poskytuje občanům internet za symbolickou cenu 200 Kč/měsíčně. Podporováno je i Myslivecké sdružení Olšina, kteří z dotace hradí krmivo pro zvěř v zimních měsících a také místní skupina včelařů k nákupu očkovaní pro včelstva. Mezi poskytnuté transfery se hradí i členské příspěvky organizacím, kterými je obec členem.

7.10 Malé obce a dotace

Menší obce od 500 až do 2000 obyvatel mají omezené možnosti v rámci vyhlašovaných dotačních programů a to jak ze státního rozpočtu, nebo evropských fondů.

Podle hodnotících kritérií nemohou ve většině dotačních programů konkurovat větším obcím a městům. Vynakládají již tak omezené finanční zdroje za zpracování projektové dokumentace, které následně poskytovatelem dotace nejsou vybrány k podpoře. Řada projektů tak zůstává odložena z důvodu nepřiznané dotace a nedostatku vlastních finančních zdrojů. Případná vydaná stavební povolení pozbývají při nezahájení stavby v daných termínech svou platnost a obce musí po čase znovu absolvovat stavební řízení spojené s finančními výdaji, které již byly pro tento účel vynaloženy.

V případě přiznání dotace mají tyto malé obce zase problémy se zajištěním předfinancování projektů a dokonce v některých případech i s výší jejich finanční spoluúčasti.

8 ÚČTOVÁNÍ DOTACÍ

Tato část práce bude zaměřena na konkrétní případy účtování dotací z hlediska jejich charakteru. Z důvodu opakujících se dotací v jednotlivých letech 2014 - 2016 se nebudu věnovat všem jednotlivým dotacím.

Všechny uznané dotace musí být označeny totožným účelovým znakem, který je přidělen přijaté dotaci. Tohle označení je z důvodu jasné prokazatelnosti.

Každá dotace má specifický účelový znak, který je přidělen dle číselníku.

8.1 Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu – položka 4111

Tato položka je typická pro volby.

Dotace na volby do zastupitelstva obce v roce 2014 – dotace není vyčerpaná v plné výši.

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	UZ	MD	DAL
1. Příjem dotace	231		4111	98071	30000	
	374					30000
2. Vypořádání a předpis pohledávky (k 31. 12. 2014)	346				23253	
	672					23253
3. Zaúčtování zálohy	374				23253	
	346					23253
4. Vratka v následujícím roce	374				6747	
	231	6402	5364	98071		6747

Tabulka 7: Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu - položka 4111

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

U dotací na volby obec Vlkoš vždy účtuje o vratkách, jelikož u těchto dotací jsou velmi přísná rozpočtová pravidla, která jsou uvedena ve směrnících jednotlivých voleb.

8.2 Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR – položka 4116

Neinvestiční dotace z úřadu práce v roce 2015 ve výši 80 tis. Kč.

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	UZ	MD	DAL
1. Předpis dotace	346				80000	
	672					80000
2. Příjem dotace	231		4116	13101	80000	
	346					80000

Tabulka 8: Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR - položka 4116

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

8.3 Neinvestiční přijaté transfery od krajů – položka 4122

Dotace od kraje v roce 2015 ve výši 291.000 Kč na opravu obecního domu č. p. 101. Schválená dotace byla ve výši 300 tis. Kč a v hodnotě 9.000 Kč účtujeme o vratce, jelikož celkové náklady byly nižší.

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	ORG	MD	DAL
1. Přijetí zálohy na dotaci	231		4122	00017	300000	
	374			00017		300000
2. Zaúčtování na podrozvahu	999				300000	
	942					300000
3. Vratka	231		4122	00017	-9000	
	374			00017		-9000
4. Zaúčtování dotace	348			00017	291000	
	672			00017		291000
5. Vyúčtování zálohy	374			00017	291000	
	348			00017		291000

Tabulka 9: Neinvestiční přijaté transfery od krajů - položka 4122

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

8.4 Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu – položka 4112

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	ORG	MD	DAL
1. Předpis pohledávky	346			2017	160700	
	672			2017		160700
2. Příjem měsíčně ve výši 1/12	231		4112		13392	
	346			2017		13392

Tabulka 10: Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu - položka 4112

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

8.5 Průtokový transfer přes obec pro PO

Průtokový transfer pro ZŠ a MŠ Vlkoš v roce 2015 ve výši 76.885 Kč na realizaci programu „Podpora zabezpečení škol a školských zařízení“.

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	UZ	MD	DAL
1. Příjem dotace - obec	231		4116		76885	
	374					76885
2. Zaúčtování dotace	374				76885	
	231	3113	5336	33060		76885

Tabulka 11: Průtokový transfer přes obec pro PO

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

8.6 Příspěvek Základní školy a MŠ Vlkoš, PO

Příspěvek příspěvkové organizace ve výši 824.000 Kč. Tato částka je schválena na celý kalendářní rok a příspěvek se poskytuje většinou čtvrtletně.

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	ORG	MD	DAL
1. Předpis příspěvku (leden)	381				824000	
	349					824000
2. Poskytnutí části příspěvku	231	3111	5331			60000
	231	3117	5331			140000
	349			3117	200000	
3. Rozpuštění časového rozlišení	572			3117	200000	
	381			3117		200000

Tabulka 12: Příspěvek Základní školy a Mateřské školy Vlkoš, PO

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

8.7 Investiční přijatý transfer ze SR – položka 17928

Tato investice byla financována z Ministerstva pro místní rozvoj pod názvem „Bezpečně si hrát a sportovat“. Podpora byla schválena ve výši 356.148 Kč na vybudování oplocení a zděné zídky okolo sportovního areálu.

Popis účetní operace	SÚ	ORG	Položka	UZ	MD	DAL
1. Rozhodnutí o poskytnutí dotace	915				356148	
	999					356148
2. Přijaté faktury	042	0244		17928	356148	
	321					356148
3. Přijaté faktury (ostatní výdaje)	042	0244			289842	
	321					289842
4. Úhrada přijatých faktur	321				654990	
	231					654990
5. Zařazení do majetku	021				654990	
	042					654990
6. Příjem dotace 12/2016	231		4216	17928	356148	
	374					356148
7. Odúčtování z podrozvahy	999				356148	
	915					356184
8. Tvorba dohadu k 31. 12. 2016	388				356148	
	403					356148

9. Vyúčtování rok 2017	346				356148	
	388					356148
	374				356148	
	346					356148

Tabulka 13: Investiční přijatý transfer ze SR - položka 17928

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

Obec musí odděleně sledovat i vlastní výdaje. Proto používá ORG.

8.8 Poskytnuté transfery k vypořádání

Poskytnutý transfer Tělocvičné jednotě Sokol Vlkoš v roce 2015 ve výši 100.000 Kč na energie.

Popis účetní operace	SÚ	§	Položka	ORG	MD	DAL
1. Podpis veřejnoprávní smlouvy	999				100000	
	916					100000
2. Poskytnutí zálohového transferu	373				100000	
	231					100000
3. Vypořádání	572				100000	
	345					100000
4. Zúčtování zálohy	345				100000	
	373					100000

Tabulka 14: Poskytnuté transfery k vypořádání

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů

9 ZÁVĚREČNÉ NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Jak jsem v úvodu své bakalářské práce uvedla, tak v obci Vlkoš jsem se dobře seznámila s běžným chodem obecního úřadu, vedením účetnictví a také s dotačními programy a jejich vyúčtováním.

Všechny administrativní práce spojené s dotačními tituly od přípravy projektu až po jejich závěrečné vyúčtování, zajišťuje starosta společně s účetní obce. Důvodem je, že obec dalšího zaměstnance v administrativě nemá. Zcela jistě bych navrhla zřízení dalšího pracovního místa a to na pozici projektového manažera.

Tuto pracovní pozici bych spojila s převzetím části agendy obecního úřadu, ale hlavní pracovní činnost by spočívala v přípravě žádostí, realizací projektů a administrací všech dotací.

Je to nutné z hlediska současného období čerpání dotací z evropských fondů a rostoucím počtem dotačních výzev z národních zdrojů. Případné námitky, že to pro obec znamená další navýšení mzdových nákladů, jsou bezpředmětné. Všechny náklady spojené s novým pracovním místem se obci vrátí, a to v navýšení příjmové stránky rozpočtu v podobě transferů z přiznaných dotací.

V případě, že obec nové pracovní místo nezřídí, doporučuji, aby obec poptávkovou formou oslovila několik manažerských firem, které v regionu dlouhodobě působí a je všeobecně známo, že poskytují dobré manažerské služby v oblasti dotací a jejich administrativě. Na základě podaných referencí a výhodnosti cenové nabídky vybrat k dlouhodobé spolupráci firmu, která bude pro obec tuto činnost vykonávat.

Myslím si, že pro obec Vlkoš by bylo vhodné spíše zřízení nové pracovní pozice, jelikož celou administrativu vykonává pouze jedna účetní a v obcích podobné velikosti jsou vždy dvě pracovnice, které vykonávají administrativní práce. V tomto případě se musím řídit nařízením vlády č. 564/2006 Sb., vzhledem k tomu, že se jedná o veřejné služby. Nový zaměstnanec by byl zařazen dle katalogu do 1.01.12 jako koordinační, projektový a programový pracovník. K výpočtu zvolím platovou třídu 8. Jelikož předpokládám, že novým zaměstnancem bude mladý člověk, který nemá praxi delší, než 12 let, tak bude zařazen do šestého platového stupně. Zde jeho měsíční hrubá mzda bude stanovena ve výši 17.540 Kč. Další náklady pro obec budou také odvody sociálního a zdravotního pojištění, které celkově měsíčně budou činit 5.964 Kč. Roční mzdové náklady na tohoto zaměstnance by činily částku 210.480 Kč a celkové odvody 71.564 Kč. (Česko, 2006)

V případě, rozhodnutí obce pro využívání služeb manažerských firem, měla by poptávkovou formou oslovit alespoň tři firmy k vypracování cenových nabídek a poté vybrat firmu, která nabídne nejvýhodnější cenovou nabídku za poskytnuté služby.

V praktické části jsem uvedla několik příkladů, které prokazují nevýhodné postavení malých obcí při současné dotační politice státu. K napravení tohoto stavu povede jedině změna zákona rozpočtového určení daní, která je v kompetenci vlády a parlamentu ČR. Při podstatném navýšení příjmů malým obcím, by mohly být zcela zrušeny dotační výzvy, kde ministerstva, nebo kraje přidělují dotace v řádu několika statisíců korun. Došlo by nejen k odstranění administrativy, která je s přidělováním dotací vždy spojena a zatěžuje starosty a účetní malých obcí, ale také k úsporám u poskytovatelů dotací.

Cílem mojí bakalářské práce byla analýza a doporučení na provedení opatření k efektivnějšímu čerpání dotací a transferů obce Vlkoš z fondů Evropské unie a národních zdrojů.

Pro přechodné období, než uvede obec do praxe návrhy a doporučení měl by starosta obce a členové zastupitelstva sledovat hlavně webové stránky Ministerstva pro místní rozvoj, kde je pravidelně aktualizován harmonogram dotačních výzev v rámci evropského programu IROP. Na tomto ministerstvu je rovněž uveřejněn Program obnovy venkova, který je určen pro malé obce. Ministerstvo životního prostředí, prostřednictvím svého operačního programu, vyhlašuje průběžně dotační tituly na zlepšení stavu krajiny, přírody a odpadového hospodářství.

Ministerstvo zemědělství, podporuje poskytnutými transfery záměry malých obcí v oblasti oprav místních kulturních památek, zemědělských usedlostí, malých sakrálních staveb.

Rovněž je pro vedení obce přínosná účast na seminářích, které pořádají vyhlášovatelé dotačních výzev, nebo různé agentury. V tomto případě je nutno si vybírat semináře, které se týkají konkrétních projektových záměrů obce.

Vhodným doplněním informačního zdroje pro obce jsou sdělovací prostředky, odborné tiskoviny a vydávané propagační materiály k jednotlivým transferům.

V kanceláři starosty jsem se mohla seznámit s plánem Obnovy a rozvoje obce Vlkoš a projektovými záměry, které jsou zpracovány ve stupni studie, projektové dokumentace pro územní rozhodnutí a povolení stavby.

Pro všechny předložené záměry obce jsem následně vyhledala vhodné dotační výzvy ze státního rozpočtu a dotací z Evropské unie v programovém období 2014 – 2020. Pro méně nákladné projekty lze také požádat o dotaci Olomoucký kraj.

Seznam projektových záměrů obce Vlkoš s doporučením vhodných dotačních výzev pro získání transferů ke spolufinancování:

Název projektu: „Revitalizace toku s protipovodňovými opatřeními“

Předpokládané náklady: 7,5 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Ministerstvo životního prostředí – Operační program životního prostředí

Dotační program: Preventivní protipovodňová opatření 46. výzva

Termín vyhlášení: probíhá příjem žádostí s termínem do 5. 1. 2018

Název projektu: „Výstavba chodníků v ul. Bochořská, Náves a 9. května v obci Vlkoš“

Předpokládané náklady: 9 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Ministerstvo pro místní rozvoj – IROP – Operační program doprava

Dotační program: Udržitelná doprava

Příjem žádostí: předpokládané vyhlášení výzvy – rok 2018

Poskytovatel dotace: Ministerstvo pro místní rozvoj – IROP – Operační program doprava

Vyhlašovatel výzvy: MAS Partnerství Moštěnka

Dotační program: 53. výzvy ŘO IROP: Udržitelná doprava – Integrované projekty CLLD

Příjem žádostí: do 8. 6. 2017

Poskytovatel dotace: Ministerstvo dopravy

Vyhlašovatel výzvy: Státní fond dopravní infrastruktury

Dotační program: Pravidla pro financování opatření ke zvýšení bezpečnosti dopravy

Příjem žádostí: předpoklad vyhlášení výzvy 09/2017

Doporučení: vzhledem k finančním nákladům projektu na výstavbu chodníků a velkému zájmu obcí o tyto dotační tituly je nutné v případě nezískání podpory opakovaně podávat

žádosti do těchto dotačních programů, kde je nejvyšší alokace finančních zdrojů ke spolufinancování projektů na výstavbu chodníků.

Název projektu: „Rekonstrukce ZŠ Vlkoš“

Předpokládané náklady: 6,5 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Ministerstvo financí

Dotační program: Podpora rozvoje a obnovy materiální a technické základny regionálního školství

Termín vyhlášení: Průběžný příjem žádostí

Název projektu: „Rekonstrukce fotbalového hřiště a systému závlah“

Předpokládané náklady: 1 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Ministerstvo mládeže a tělovýchovy

Dotační program: Státní podpora sportu pro rok 2017 – program 133 510

Termín vyhlášení: předpokládané vyhlášení výzvy je do poloviny roku 2017

Doporučení: MŠMT již uzavřenou výzvu dotačního programu 133 510 pro rok 2017 zrušilo v celém rozsahu. Přípravuje v rámci tohoto dotačního programu vyhlášení nové výzvy, která bude ještě zahrnuta do plánovacího období roku 2017.

Název projektu: „Zřízení biocentra hájku Olšičky“

Předpokládané náklady: 3,5 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Ministerstvo životního prostředí – Operační program životního prostředí

Dotační program: Přirozené funkce krajiny 52. výzva

Termín vyhlášení: probíhá příjem žádostí s termínem do 3. 4. 2018

Název projektu: „Rekonstrukce kanalizační stoky J a C a ČOV“

Předpokládané náklady: 5 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Ministerstvo životního prostředí – Operační program životního prostředí

Dotační program: Prioritní osa 1.

Termín vyhlášení: 10/2017 s předpokládaným ukončením 01/2018

Poskytovatel dotace: Olomoucký kraj – Program obnovy venkova

Dotační program: Dotační titul č. 1 Podpora budování a obnovy infrastruktury obce

Termín vyhlášení: 11 – 12/2017

Doporučení: v případě podání žádostí o dotaci z POV Olomouckého kraje je pro obec ekonomicky výhodnější podat žádost v předpokládaných nákladech cca. 500 tis. Kč. Je to z toho důvodu, že maximální výše dotace je 300 tis. Kč. Pokud obec uvede v žádosti celou výši předpokládaných nákladů, musí pro daný kalendářní rok vyhradit částku 4,7 mil. Kč a celou rekonstrukci kanalizace dokončit. Jinak by dotace nebyla přiznána.

Název projektu: „Rekonstrukce veřejného osvětlení“

Předpokládané náklady: 1,5 mil. Kč

Poskytovatel dotace: Olomoucký kraj – Program obnovy venkova

Dotační program: Dotační titul č. 1 Podpora budování a obnovy infrastruktury obce

Termín vyhlášení: 11 – 12/2017

Doporučení: projekt rekonstrukce veřejného osvětlení rozdělit na etapy a požádat o dotaci realizaci I. etapy v předpokládaných nákladech cca. 500 tis. Kč (maximální výše dotace je 300 tis. Kč). Důvody jsou stejné jako u předcházejícího projektu.

ZÁVĚR

Dotace je téma, které je často obsahem politických debat, objevuje se ve volebních programech politických stran. O dotacích se také píše v novinách, nebo v odborném tisku.

V současném období se o dotační politiku státu zajímají také občané, kteří vlastní rodinné domy, nebo bytové jednotky. Mohou totiž také dosáhnout na státní dotace a to při výměně kotlů, zateplování domů, nebo instalaci domácích čistíren odpadních vod. Další dotační tituly se pro občany ještě připravují.

Dotační politika státu, krajů a obcí se tedy nějakým způsobem týká každého občana.

Ve městech a obcích občané poznají, jestli má jejich zvolená samospráva dobrou strategii v čerpání dotací na své projektové záměry. Mohou porovnávat se sousedními obcemi, nebo městy, jak se rozvíjí jejich vybavenost, obnova základní infrastruktury, nebo centrální části obce zásluhou přiznaných dotací.

Ve své bakalářské práci jsem si vybrala téma čerpání dotací v obci, která je mým bydlištěm a kde se v průběhu posledních let realizovala řada projektů, které podstatně zlepšily životní podmínky obyvatel obce. Všechny byly podpořeny dotacemi jak z národních zdrojů, ale také z evropských fondů.

Při takto zvolené strategii, kdy obec získala na obnovu a rozvoj finanční zdroje z dotačních titulů, se uvolnily v rozpočtu obce peníze na investice a opravy v obci, pro které se nenašly žádné vhodné dotační programy.

Za každou přiznanou dotací, o které se v praktické části práci zmiňuji, stojí vlastní iniciativa starosty a zastupitelstva obce Vlkoš. Přiznané dotace představují významnou část příjmů do rozpočtu této obce, což se následně promítlo do rychlé realizace projektů. Bez přijatých transferů by musela obec rozplánovat tyto výdaje na řadu let.

I z toho důvodu může být moje bakalářská práce podnětem pro starosty malých obcí, kteří doposud nemají žádnou dotační strategii, nebo nevěnují patřičnou pozornost dotačním programům a výzvám.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ASOCIACE KRAJŮ ČR [ONLINE]. Kraje ČR [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://www.asociacekrajcu.cz/kraje-cr/>

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, 250s Politologie. ISBN 987-80-247-2908-4.

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Integrovaný regionální operační program [ONLINE]. c2016 [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/irop/>

ČESKO. České účetní standardy pro vybrané účetní jednotky. *Ministerstvo financí ČR* [ONLINE]. c2016 [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetni-reforma-verejnych-financi-ucetnic/pravni-predpisy/platne-ceske-ucetni-standardy/2016/ceske-ucetni-standardy-c-701-az-c-710-pr-23618>

ČESKO. Vyhláška č. 410/2009 ze dne 11. 11. 2009. *Ministerstvo financí ČR* [ONLINE]. c2014 [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetni-reforma-verejnych-financi-ucetnic/pravni-predpisy/platna-legislativa--vyhlasky/2014/vyhlasky-pro-rok-2014-ucetnictvi-statu-16367#16370>

ČESKO. Zákon č. 563/1991 ze dne 12. 12. 1991 o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. *Ministerstvo financí ČR* [ONLINE]. c2016b [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetni-reforma-verejnych-financi-ucetnic/pravni-predpisy/platna-legislativa-zakony/2016/zakony-pro-rok-2016-pro-ucetnictvi-statu-25444>

ČESKO. Zákon č. 128/2000 ze dne 15. 5. 2000 o obcích. *Zákony pro lidi* [ONLINE]. c2016c [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <https://zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO. Zákon č. 564/2006 ze dne 6. 12. 2006 nařízení vlády. *Zákony pro lidi* [ONLINE]. c2006 [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <https://zakonyprolidi.cz/cs/2006-564>

GRUBER, Jonathan. Public finance and public policy. 3rd ed. New York: Worth Publishers, c2011, 700 s. ISBN 978-1-4292-1949-5.

INTERNÍ ZDROJE – Interní materiály obce.

INTERNÍ ZDROJE – Metodika zpracování účetnictví rok 2015 pro ÚZC Olomouckého kraje.

KÁŇA, Pavel. Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol. 3. aktualizované vydání. Ostrava: Montanex, 2010, 352 s. ISBN 978-80-7225-319-7.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

MOŠTĚNKA. Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Moštěnka. [ONLINE]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.mostenka.cz>

OBEC VLKOŠ. Historie. [ONLINE]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <http://www.obecvlkos.cz/index.php?nid=1893&lid=cs&oid=1493298>

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011a, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejné finance: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolter Kluwer Česká republika, 2011b, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015, 304 s. Finance. ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 179 s. ISBN 978-80-7478-967-0.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Rozpočtová skladba 2016. Nové Město n. Cidlinou: Acha obec účtuje, 2016, 710 s. ISBN 978-80-905420-3-7.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. Účetní reforma 2012 pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace. Turnov: Acha obec účtuje, 2012, 710 s. ISBN 978-80-260-2780-5.

STRUKTURÁLNÍ FONDY EU [ONLINE]. Regionální operační programy [cit. 2017-02-15]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>

TAUER, Vladimír, Helena ZEMÁNKOVÁ a Jana ŠUBRTOVÁ. Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009, 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CLL	Komunitně vedený místní rozvoj
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina
MD	Má dáti
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
ORG	Organizační členění (dobrovolné)
PO	Příspěvková organizace
POV	Program obnovy venkova
ROP	Regionální operační program
ŘO	Řídící orgány
SR	Státní rozpočet
SÚ	Syntetický účet
ÚZ	Účelový znak
ÚZC	Územně samosprávný celek
VZZ	Výkaz zisku a ztráty

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Fáze rozpočtového procesu	21
Obrázek 2: Postavení územních rozpočtů v rozpočtové soustavě v ČR.....	22
Obrázek 3: Financování měst, obcí a regionů.....	23
Obrázek 4: Schéma obecního úřadu	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2016	51
Tabulka 2: Přehled přiznaných dotací obce Vlkoš v roce 2015	52
Tabulka 3: Přehled přiznaných transferů obce Vlkoš v roce 2014	54
Tabulka 4: Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2016	55
Tabulka 5: Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2015	55
Tabulka 6: Přehled poskytnutých transferů obcí Vlkoš v roce 2014	56
Tabulka 7: Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu - položka 4111	58
Tabulka 8: Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze SR - položka 4116	58
Tabulka 9: Neinvestiční přijaté transfery od krajů - položka 4122	59
Tabulka 10: Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu - položka 4112	59
Tabulka 11: Průtokový transfer přes obec pro PO	60
Tabulka 12: Příspěvek Základní škole a Mateřské škole Vlkoš, PO	60
Tabulka 13: Investiční přijatý transfer ze SR - položka 17928	61
Tabulka 14: Poskytnuté transfery k vypořádání	61

